

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 Aralık 2019 Tarihi İtibarıyla ve
Aynı Tarihte Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolar ve
Bağımsız Denetçi Raporu

3 Mart 2020

*Bu rapor, 4 sayfa bağımsız denetçi raporu ve
68 sayfa konsolide finansal tablolara ilişkin
açıklayıcı dipnotları içermektedir.*

KPMG Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.
İş Kuleleri Kule 3 Kat: 1-9
Levent 34330 İstanbul
Tel +90 212 316 6000
Fax +90 212 316 6060
www.kpmg.com.tr

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Borsa İstanbul Anonim Şirketi Genel Kurulu'na

A) Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

Görüş

Borsa İstanbul Anonim Şirketi'nin ("Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2019 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynaklar değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dâhil olmak üzere konsolide finansal tablo dipnotlarından oluşan konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, ilişikteki konsolide finansal tablolar, Grup'un 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla konsolide finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal performansını ve konsolide nakit akışlarını, Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na ("TFRS"lere) uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na ("BDS") uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar ("Etik Kurallar") ile konsolide finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve konsolide finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

Hasılatın muhasebeleştirilmesi

Hasılatın muhasebeleştirilmesi ile ilgili muhasebe politikaları ve kullanılan önemli muhasebe tahmin ve varsayımlarının detayı için Not 2.11.1'e bakınız.

Kilit denetim konusu	Konunun denetimde nasıl ele alındığı
<p>Grup'un başlıca hasılat elde ettiği gelir unsurları Borsa payları, faiz gelirleri, menkul kıymet tescil ücretleri, takas gelirleri, menkul kıymet kotasyon gelirleri, veri yayın gelirleri ve saklama hizmet gelirlerinden oluşmaktadır.</p> <p>Grup operasyonlarının niteliği gereği hasılat tutarının belirlenmesi sürecindeki işlemlerin çeşitliliği, gerçekleşen işlem sayısının fazla olması ve hasılatın hesaplanmasında farklı yöntem ve parametrelerin kullanılmasından dolayı hasılatın muhasebeleştirilmesi kilit denetim konusu olarak belirlenmiştir.</p>	<p>Bu alanda uyguladığımız denetim prosedürlerimiz aşağıdakileri içermektedir:</p> <ul style="list-style-type: none">• Grup yönetiminin uyguladığı muhasebe politikalarının TFRS'ye uygunluğu değerlendirilmiştir.• Grup'un hasılat sürecini anlayarak, Bilgi Teknolojileri uzmanlarımızdan da yardım alınmak suretiyle gelirlerin muhasebeleştirilmesi süreci üzerindeki iç kontrollerin tasarımı, uygulaması ve işleyiş etkinliği test edilmiştir.• Hasılat kalemleri, ilgili gelir çeşidi bazında toplulaştırılmış ve geçmiş dönem tutarları da dikkate alınarak beklenti analizleri gerçekleştirilmiştir ve sonuçları değerlendirilmiştir.• Hasılat tutarının TFRS'ye uygun olarak muhasebeleştirildiğinin değerlendirilmesi için hesap dönemi içerisinde gerçekleşen işlemlerden seçilen örneklem üzerinden işlem bazında alınan destekleyici belgelerle bu işlem detayları karşılaştırılarak test edilmiştir.

Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların TFRS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Konsolide finansal tabloları hazırlarken yönetim; Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Grup'u tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Grup'un finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli bir yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu konsolide finansal tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

BDS'lere uygun olarak yürütülen bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüphecilikimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak sağlayacak yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.
- Grup'un iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ancak duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ve yapılan muhasebe tahminleri ile ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimce işletmenin sürekliliği esasını kullanılmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız halinde, raporumuzda, konsolide finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Grup'un sürekliliğini sona erdirebilir.
- Konsolide finansal tabloların, açıklamalar dâhil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.
- Konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, grup içerisindeki işletmelere veya işletmelerin faaliyetlerine ilişkin finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Grup denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dâhil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağına makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

B) Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

1) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 402 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; Grup'un 1 Ocak – 31 Aralık 2019 hesap döneminde defter tutma düzeninin, konsolide finansal tabloların, TTK ile şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.

2) TTK'nın 402 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

KPMG Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of KPMG International Cooperative

Alper Güvenç, SMMM
Sorumlu Denetçi

3 Mart 2020
İstanbul, Türkiye

İÇİNDEKİLER

Sayfa

KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU	1-2
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU	3
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU	4
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU	5

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

NOT 1	KURUMUN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	6-8
NOT 2	FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR	9-31
NOT 3	İŞLETME BİRLEŞMELERİ	31
NOT 4	NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	32
NOT 5	ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR	33-35
NOT 6	FİNANSAL YATIRIMLAR	35-36
NOT 7	TİCARİ ALACAKLAR VE DİĞER ALACAKLAR	37
NOT 8	DİĞER VARLIKLAR	38
NOT 9	ERTELENMİŞ GELİRLER	38
NOT 10	PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER	39
NOT 11	YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER	40
NOT 12	MADDİ DURAN VARLIKLAR	41
NOT 13	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	42
NOT 14	DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI	43
NOT 15	TİCARİ BORÇLAR VE DİĞER BORÇLAR	43-44
NOT 16	TÜREV ARAÇLAR	44
NOT 17	KISA VADELİ KARŞILIKLAR	44
NOT 18	KISA VADELİ BORÇLANMALAR	45
NOT 19	KİRALAMA YÜKÜMLÜLÜKLERİ	45
NOT 20	KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	45-46
NOT 21	ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALARA İLİŞKİN KARŞILIKLAR VE ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR KAPSAMINDA BORÇLAR	47-49
NOT 22	DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	49
NOT 23	ÖZKAYNAKLAR	50-51
NOT 24	HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETLERİ	52-53
NOT 25	GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	53-54
NOT 26	ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER/GİDERLER	55
NOT 27	YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER/GİDERLER	55-56
NOT 28	FİNANSAL GELİRLER / GİDERLER	56
NOT 29	VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	56-59
NOT 30	İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI	59-60
NOT 31	FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ	60-66
NOT 32	FİNANSAL ARAÇLAR	66-68
NOT 33	RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	68

BORSA İSTANBUL A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

VARLIKLAR	<i>Dipnotlar</i>	Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2019	Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2018
DÖNEN VARLIKLAR		17.478.234	12.376.389
Nakit ve nakit benzerleri	4	16.194.350	12.207.937
Finansal yatırımlar	6	942.753	39.754
- İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal varlıklar		869.416	7.741
- Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar		33.288	-
- Vadeli mevduatlar		40.049	32.013
Ticari alacaklar	7	276.364	76.315
- İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar		276.364	76.315
Diğer alacaklar	7	373	807
- İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar		373	807
Türev araçlar	16	40.015	-
Peşin ödenmiş giderler	10	14.587	19.184
Diğer dönen varlıklar	8	9.792	32.392
DURAN VARLIKLAR		895.426	909.159
Finansal yatırımlar	6	65.555	81.173
- Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar		11.189	11.193
- İtfa edilmiş maliyeti ile ölçülen finansal varlıklar		54.366	69.980
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	5	81.581	69.102
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	11	57.775	61.805
Maddi duran varlıklar	12	242.217	202.923
Maddi olmayan duran varlıklar	13	389.253	415.335
Peşin ödenmiş giderler	10	1.335	6.026
Ertelenmiş vergi varlıkları	29	56.904	72.175
Diğer duran varlıklar	8	806	620
TOPLAM VARLIKLAR		18.373.660	13.285.548

Sayfa 6 ile 68 arasındaki açıklama ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

KAYNAKLAR	Dipnotlar	Bağımsız	Bağımsız
		denetimden geçmiş	denetimden geçmiş
		31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER		14.692.273	10.355.121
Kısa vadeli borçlanmalar	18	4.105.860	3.425.413
Kiralama yükümlülükleri	19	1.519	-
Ticari borçlar	15	947.878	447.958
- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar		947.878	447.958
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	21	10.228	11.317
Diğer borçlar		88.063	81.439
- İlişkili taraflara diğer borçlar	15,30	87.715	80.292
- İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar	15	348	1.147
Ertelenmiş gelirler	9	3.715	2.154
Dönem karı vergi yükümlülüğü	29	71.406	120.832
Kısa vadeli karşılıklar		70.555	56.756
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar	21	50.195	40.656
- Diğer kısa vadeli karşılıklar	17	20.360	16.100
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	22	9.393.049	6.209.252
UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER		221.305	264.910
Kiralama yükümlülükleri	19	4.601	-
Ticari borçlar	15	166.840	218.674
- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar		166.840	218.674
Ertelenmiş gelirler	9	814	1.866
Uzun vadeli karşılıklar	21	34.598	30.244
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar		34.598	30.244
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	29	5.582	5.495
Diğer uzun vadeli yükümlülükler	22	8.870	8.631
ÖZKAYNAKLAR		3.460.082	2.665.517
Ana ortaklığa ait özkaynaklar	23	2.603.309	1.993.671
Ödenmiş sermaye		423.234	423.234
Geri alınmış paylar		(99.016)	(97.666)
Paylara ilişkin primler		12.418	12.418
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler		4.221	7.584
-Yeniden değerlendirme değer artışı yedeği		13.677	13.677
-Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları		(9.456)	(6.093)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler		1.397	1.433
-Yabancı para çevrim farkları		1.397	1.433
Kardan ayrılmış kısıtlanmış yedekler		448.302	392.550
Geçmiş yıllar karları		1.018.679	260.483
Net dönem karı		794.074	993.635
Kontrol gücü olmayan paylar		856.773	671.846
TOPLAM KAYNAKLAR		18.373.660	13.285.548

Sayfa 6 ile 68 arasındaki açıklama ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

		Bağımsız denetimden geçmiş	Bağımsız denetimden geçmiş
	Dipnotlar	1 Ocak – 31 Aralık 2019	1 Ocak – 31 Aralık 2018
Hasılat	24	1.923.657	1.538.667
Satışların maliyeti (-)	24	(196.657)	(161.847)
Brüt kar		1.727.000	1.376.820
Genel yönetim giderleri (-)	25	(534.399)	(429.749)
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	26	(101.210)	(101.032)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	26	69.862	338.112
Esas faaliyet karı		1.161.253	1.184.151
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	27	601	16.983
Yatırım faaliyetlerinden giderler (-)	11,27	(4.355)	-
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların karlarından/(zararlarından) paylar	5	15.717	20.320
Finansman geliri / (gideri) öncesi faaliyet karı		1.173.216	1.221.454
Finansman gelirler	28	129.774	137.343
Finansman giderler (-)	28	(9.187)	-
Vergi öncesi kar		1.293.803	1.358.797
Dönem vergi gideri (-)	29	(268.014)	(252.230)
Ertelenmiş vergi (gideri) / geliri	29	(16.351)	66.976
DÖNEM KARI		1.009.438	1.173.543
Dönem karının dağılımı			
- Kontrol gücü olmayan paylar		215.364	179.908
- Ana ortaklık payları		794.074	993.635
DİĞER KAPSAMLI GELİR			
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar		(3.972)	(168)
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları/(kayıpları)	21	(4.965)	(210)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler		993	42
- Ertelenmiş vergi geliri/(gideri)	29	993	42
Kar veya zarar olarak yeniden sınıflandırılacaklar		(36)	560
-Yabancı para çevrim farkları	5	(36)	560
Diğer kapsamlı gelir/(gider)		(4.008)	392
TOPLAM KAPSAMLI GELİR		1.005.430	1.173.935
- Kontrol gücü olmayan paylar		214.755	179.696
- Ana ortaklık payları		790.675	994.239

Sayfa 6 ile 68 arasındaki açıklama ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

Özsermaye değişim tablosu													
	Dipnotlar	Ödenmiş Sermaye	Geri alınmış paylar	Kardan ayrılmış kısıtlanmış yedekler	Paylara ilişkin primler	Yeniden değerlendirme değer artışı yedeği	Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları	Yabancı para çevrim farkları	Geçmiş yıllar karları	Net dönem karı	Ana ortaklığa ait özkaynaklar	Kontrol gücü olmayan paylar	Toplam özkaynaklar
1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla bakiyeler		423.234	(608.873)	278.280	200.450	13.677	(6.137)	873	449.338	305.518	1.056.360	506.237	1.562.597
<i>Muhasebe politikalarındaki değişikliklere ilişkin düzeltmeler</i>		-	-	-	-	-	-	-	11.138	-	11.138	(10.677)	461
1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla bakiyeler (Düzeltilmenin etkisi)		423.234	(608.873)	278.280	200.450	13.677	(6.137)	873	460.476	305.518	1.067.498	495.560	1.563.058
Net dönem karı		-	-	-	-	-	-	-	-	993.635	993.635	179.908	1.173.543
Diğer kapsamlı gelir/(gider)	22	-	-	-	-	-	44	560	-	-	604	(212)	392
Toplam kapsamlı gelir / (gider)		-	-	-	-	-	44	560	-	993.635	994.239	179.696	1.173.935
Transferler		-	-	44.813	-	-	-	-	260.705	(305.518)	-	-	-
Kontrol gücü olmayan pay sahipleriyle yapılan işlemler		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(3.367)	(3.367)
Bağlı ortaklıklarda pay oranı değişikliğine ilişkin artış/(azalış)		-	-	-	-	-	-	-	303	-	303	(43)	260
Pay sahipleriyle yapılan işlemler		-	580.664	-	(188.032)	-	-	-	-	-	392.632	-	392.632
Payların geri alım işlemleri nedeniyle meydana gelen artış / (azalış)		-	(69.457)	69.457	-	-	-	-	(69.457)	-	(69.457)	-	(69.457)
Dağıtılan temettü		-	-	-	-	-	-	-	(391.544)	-	(391.544)	-	(391.544)
31 Aralık 2018		423.234	(97.666)	392.550	12.418	13.677	(6.093)	1.433	260.483	993.635	1.993.671	671.846	2.665.517
1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla bakiyeler		423.234	(97.666)	392.550	12.418	13.677	(6.093)	1.433	260.483	993.635	1.993.671	671.846	2.665.517
Net dönem karı		-	-	-	-	-	-	-	-	794.074	794.074	215.364	1.009.438
Diğer kapsamlı gider	22	-	-	-	-	-	(3.363)	(36)	-	-	(3.399)	(609)	(4.008)
Toplam kapsamlı gelir / (gider)		-	-	-	-	-	(3.363)	(36)	-	794.074	790.675	214.755	1.005.430
Transferler		-	-	54.402	-	-	-	-	939.233	(993.635)	-	-	-
Kontrol gücü olmayan pay sahipleriyle yapılan işlemler		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(37)	(37)
Payların geri alım işlemleri nedeniyle meydana gelen artış / (azalış)		-	(1.350)	1.350	-	-	-	-	(1.350)	-	(1.350)	-	(1.350)
Dağıtılan temettü	23	-	-	-	-	-	-	-	(179.687)	-	(179.687)	(29.791)	(209.478)
31 Aralık 2019		423.234	(99.016)	448.302	12.418	13.677	(9.456)	1.397	1.018.679	794.074	2.603.309	856.773	3.460.082

Sayfa 6 ile 68 arasındaki açıklama ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

	Dipnotlar	Bağımsız denetimden geçmiş 1 Ocak – 31 Aralık 2019	Bağımsız denetimden geçmiş 1 Ocak – 31 Aralık 2018
İşletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışı			
Net dönem karı		1.009.438	1.173.543
Düzeltilmeler:			
Dönem vergi gideri	29	284.365	185.254
Amortisman giderleri	12	23.363	20.744
İtfa payları	13	42.734	35.485
Kıdem tazminatı karşılığındaki artış	21	6.907	5.280
Personel prim karşılığındaki artış / (azalış)	21	26.468	21.086
Yatırım amaçlı gayrimenkul değer (azalışı) / artışı	11,27	4.030	(2.450)
Kullanılmamış izin ücreti karşılığındaki artış	21	6.625	1.751
Dava karşılıklarındaki (azalış) / artış	20	4.260	(34.834)
SPK kurul payı gider tahakkuku	15,26	87.544	79.876
Konusu kalmayan karşılıklar	26	(23.630)	(44.891)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların (karları)/zararları	5	(15.717)	(20.320)
Türev finansal araçlar	28	33.915	-
Finansal gelirler, net	28	(120.587)	(137.343)
Şüpheli ticari alacak karşılık gideri	7	485	131
Gerçekleşmemiş yabancı para çevrim farkı		2.888	(283.860)
İşletme sermayesindeki değişim öncesi faaliyetlerden elde edilen nakit akışı		1.373.088	999.452
Kısa vadeli borçlanmalardaki değişim, net		680.447	246.408
Ticari alacaklardaki azalış / (artış)		(200.557)	170.957
Diğer dönen varlıklardaki azalış / (artış)		22.600	(28.089)
Diğer duran varlıklardaki azalış / (artış)		(186)	(42)
Diğer alacaklardaki değişim		434	(459)
Peşin ödenmiş giderlerdeki değişim		9.288	(3.073)
Diğer borçlardaki değişim		(1.215)	(452.331)
Diğer kısa vadeli yükümlülüklerdeki artış		3.172.422	562.551
Ticari borçlardaki artış		454.377	331.509
Diğer uzun vadeli yükümlülüklerdeki (azalış) / artış		239	1.113
Türev finansal araçlardaki değişim	16	(40.015)	-
Ödenen kurumlar vergisi		(317.440)	(161.768)
Ertelenmiş gelirlerdeki değişim		(284)	2.147
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında değişimler		(1.089)	(7.025)
Ödenen kıdem tazminatları	21	(5.007)	(3.355)
Ödenen hizmet ikramiyesi karşılıkları	21	(2.511)	(2.348)
Ödenen SPK kurul payı		(79.876)	(62.909)
Ödenen personel prim karşılığı	21	(21.462)	(18.934)
Ödenen izin ücreti	21	(2.092)	(595)
Tahsil edilen şüpheli alacaklar	7	23	69
İşletme faaliyetlerinden elde edilen net nakit		3.668.096	573.826
Maddi duran varlık satışlarından alınan nakit	12	90	126
Maddi duran varlık alımlarında kullanılan nakit	12	(64.322)	(41.180)
Maddi olmayan duran varlık satışlarından alınan nakit	13	111	52
Maddi olmayan duran varlık alımlarında kullanılan nakit	13	(15.188)	(85.778)
Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan finansal varlık satış karı	26	-	265.253
İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlık (alımı) / satışı, net		(846.061)	(875)
Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan finansal varlık (alımı) / satışı, net		(33.288)	-
Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlık (alımı) / satışı, net		4	(6.250)
Vadesi 3 aydan uzun banka mevduatlarındaki değişim	6	(8.036)	(31.291)
İştiraklerin ve/veya iş ortaklıklarının pay satışı veya sermaye azaltımı sebebiyle oluşan nakit girişleri		(37)	(3.367)
Alınan faizler		107.241	116.304
Kiralamaya ilişkin ödemeler		(977)	-
Finansal yatırımlardan alınan temettü	27	276	14.533
Yatırım faaliyetlerinde elde edilen / (kullanılan) net nakit		(860.187)	227.527
Bağlı ortaklıkların kontrol gücü olmayan paylara ilişkin temettü ödemesi		(209.478)	(391.544)
İşletmenin kendi paylarının alımlarında kullanılan nakit		(1.350)	(69.457)
Finansman faaliyetlerinde (kullanılan) / elde edilen net nakit		(210.828)	(461.001)
Nakit ve nakit benzerlerinde meydana gelen net artış		3.970.169	1.339.804
Döviz kurundaki değişimin nakit ve nakit benzerleri üzerindeki etkisi		33.761	83.606
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri	4	12.192.329	10.768.919
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri	4	16.196.259	12.192.329

Sayfa 6 ile 68 arasındaki açıklama ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 1 - KURUMUN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Borsa İstanbul Anonim Şirketi (“BİST” veya “Şirket”), 30 Aralık 2012 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu’nun 138’inci maddesi uyarınca borsacılık faaliyetleri yapmak üzere kurulmuş olup, esas sözleşmenin 3 Nisan 2013 tarihinde tescil ve ilan edilmesiyle faaliyet izni almıştır. BİST ilgili mevzuat çerçevesinde, sermaye piyasası araçlarının, kambiyo ve kıymetli madenler ile kıymetli taşların ve Sermaye Piyasası Kurulu’nca (“SPK”) uygun görülen diğer sözleşmelerin, belgelerin ve kıymetlerin serbest rekabet şartları altında kolay ve güvenli bir şekilde, şeffaf, etkin rekabetçi, dürüst ve istikrarlı bir ortamda alınıp satılabilmesini sağlamak, bunlara ilişkin alım satım emirlerini sonuçlandırarak şekilde bir araya getirmek veya bu emirlerin bir araya gelmesini kolaylaştırmak ve oluşan fiyatları tespit ve ilan etmek üzere piyasalar, pazarlar, platformlar ve sistemler ile teşkilatlanmış diğer pazar yerleri oluşturmak, kurmak ve geliştirmek, bunları ve başka borsaları veyahut borsaların piyasalarını yönetmek ve/veya işletmek üzere adı geçen Kanun’a dayanılarak kurulmuş özel hukuk tüzel kişiliğine haiz bir kurumdur.

6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu’nun 138’inci maddesi’nin 2’inci fıkrası uyarınca, BİST’in Sermaye Piyasası Kurulu tarafından hazırlanan esas sözleşmesi, ilgili Bakan’ın onayını müteakip, 3 Nisan 2013’te ticaret siciline tescil edilmiştir. Yine aynı Kanun maddesinin 4’üncü ve 5’inci fıkraları uyarınca BİST’in esas sözleşmesinin tescil tarihinde, mülga 91 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye göre kurulan İstanbul Menkul Kıymetler Borsasının (“İMKB”) ve mülga 2499 sayılı Kanununun 40/A maddesi uyarınca kurulan İstanbul Altın Borsasının (“İAB”) tüzel kişilikleri son bulmuş ve bu iki kurumun her türlü varlıkları, borçları ve alacakları, hakları ve yükümlülükleri, elektronik ortamdakiler de dâhil olmak üzere her türlü kayıtları ve diğer belgeleri bir bütün olarak, kanunda yer alan istisnalar dışında, herhangi başka bir işleme gerek kalmaksızın BİST’e devrolmuştur. BİST’in bu tarihten itibaren yaptığı işlemler, 3 Nisan 2013 Şirket’in kuruluş tarihi kabul edilerek muhasebeleştirilmiştir.

BİST’e, SPK tarafından aracılık faaliyetinde bulunmak üzere yetki belgesi verilmiş olan aracı kuruluşlar (aracı kurumlar ve bankalar) üye olabilir. BİST’te işlem yapacak aracı kuruluşların BİST’ten Borsa üyelik belgesi almaları zorunludur.

BİST ve Türkiye’de faaliyette bulunan bağlı ortaklıkları, müşterek yönetime tabi ortaklıkları ve iştirakleri hep birlikte “Grup” olarak anılacaktır.

BİST’in 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla 584 (31 Aralık 2018: 565) çalışanı bulunmakta olup, Grup’un 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla 1.096 (31 Aralık 2018: 1.036) çalışanı bulunmaktadır. BİST’in kayıtlı adresi Reşitpaşa Mahallesi, Borsa İstanbul Caddesi, No:4, Sarıyer / İstanbul’dur.

Şirket’in hakim ortağı Türkiye Varlık Fonu Yönetimi A.Ş.’dir. 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla Şirket’in ortaklık yapısı ve ortakların payları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Türkiye Varlık Fonu	%90,60	%80,60
Borsa İstanbul A.Ş.	%2,27	%2,23
Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği	%1,30	%1,30
Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası ^(*)	-	%10,00
Diğer	%5,83	%5,87
	%100,00	%100,00

^(*) Türkiye Varlık Fonu, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası’na (EBRD) ait %10 oranındaki payı satın almış ve ortaklık oranını %90,60’a çıkarmıştır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 1 - KURUMUN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

Bağlı ortaklıklar

Şirket’in bağlı ortaklıkları (“Bağlı Ortaklıklar”), temel faaliyet konuları ve faaliyet gösterdikleri ülkeler aşağıda belirtilmiştir:

Bağlı ortaklıklar	Kurulduğu yer	Faaliyet konusu	Etkin ortaklık oranı (%)	
			31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. ^(*)	Türkiye	Bankacılık	64,15	64,14
Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.	Türkiye	Saklayıcı Kuruluş	71,73	71,73

(*) Grup sermayesine %64,14 oranında iştirak ettiği Takasbank’taki hisselerini, 20 Mayıs 2019 tarihinde azımlık paylarını satın alarak %64,15’e yükseltmiştir.

İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.

Takasbank, 2 Ocak 1996 tarihinden itibaren faaliyetlerini mevduat kabul etmeyen bir banka olarak sürdürmektedir. Takasbank saklama, takas ve menkul kıymetlerle ilgili diğer gerekli işlemleri aracı kuruluşlar adına yapmaktadır. Takasbank ayrıca müşteri bazında saklama hizmeti vermektedir. Takasbank’ın merkezi İstanbul’da olup şubesi bulunmamaktadır.

Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.

Merkezi Kayıt Kuruluşu Anonim Şirketi (“MKK”) ihraççılar, aracı kuruluşlar ve hak sahipleri itibarıyla kaydı tutulan sermaye piyasası araçları ve bunlara ilişkin hakları kayden izleyerek, üye grupları itibarıyla tutulan kayıtların birbiriyle tutarlılığını kontrol etmek amacıyla İstanbul, Türkiye’de kurulmuş ve 26 Eylül 2001 tarihinde faaliyete başlamıştır.

Müşterek yönetime tabi ortaklıklar

Şirket’in müşterek yönetime tabi ortaklıklarının temel faaliyet konuları ve faaliyet gösterdikleri ülkeler aşağıda belirtilmiştir:

Müşterek yönetime tabi ortaklıklar	Kurulduğu yer	Faaliyet konusu	Etkin ortaklık oranı (%)	
			31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Finans Teknopark A.Ş.	Türkiye	Teknoloji	51,00	50,00
Tasfiye Halinde Borsa İstanbul İTÜ Teknoloji A.Ş. ^(*)	Türkiye	Teknoloji	50,00	50,00

(*) 14 Haziran 2019 tarih ve 9848 sayılı Ticaret Sicil Gazetesinde Borsa İstanbul İTÜ Teknoloji Anonim Şirketinin ünvanının Tasfiye Halinde Borsa İstanbul İTÜ Teknoloji Anonim Şirketi olarak değiştirildiğinin 10 Haziran 2019 tarihinde tescil edildiği hususu yayınlanmıştır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 1 - KURUMUN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

Müşterek yönetime tabi ortaklıklar (Devamı)

Finans Teknopark A.Ş.

Finans Teknopark A.Ş., araştırma kurum ve kuruluşları ile finans ve üretim sektörlerinin işbirliğini sağlamak suretiyle, ülke finans sektörünün ve sanayiinin uluslararası alanda rekabet edebilir ve ihracata yönelik bir yapıya kavuşturulması amacıyla teknolojik ve finansal bilgi üretecek teknolojik alt yapıyı sağlamak amacıyla İstanbul, Türkiye’de kurulmuş ve 9 Ocak 2015 tarihinde faaliyete başlamıştır.

Tasfiye Halinde Borsa İstanbul İTÜ Teknoloji A.Ş.

Tasfiye Halinde Borsa İstanbul İTÜ Teknoloji A.Ş., bilişim ve teknoloji sektöründe faaliyet göstermektedir ve başka bir faaliyet alanı bulunmamaktadır.

İştirakler

Şirket’in iştiraklerinin temel faaliyet konuları ve faaliyet gösterdikleri ülkeler aşağıda belirtilmiştir:

İştirakler	Kurulduğu yer	Faaliyet konusu	Etkin ortaklık oranı (%)	
			31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş.	Türkiye	Lisans	34,27	34,27
Enerji Piyasaları İşletme A.Ş. ("EPIAŞ")	Türkiye	Enerji piyasası işletimi	30,83	30,83
Kırgızistan Borsası	Kırgızistan	Borsa	16,33	16,33
Karadağ Borsası	Karadağ	Borsa	24,43	24,43

Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş. ("SPL")

Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş. ("SPL"), Sermaye Piyasası Kurulu ("Kurul") tarafından sermaye piyasası kurumlarında ve halka açık ortaklıklarda çalışanlara lisans verme, lisans sahibi kişilerin sicilini tutma ve lisanslarla ilgili eğitim programları düzenlemekle yetkilendirilmiş ve 2011 yılında faaliyetlerine başlamıştır.

Kırgızistan Borsası

Kırgızistan Borsası temel faaliyet konusu, kurulu olduğu ülkedeki borsacılık faaliyetlerini işletmektir.

Karadağ Borsası

Karadağ Borsası temel faaliyet konusu, kurulu olduğu ülkedeki borsacılık faaliyetlerini işletmektir.

Enerji Piyasaları İşletme A.Ş. ("EPIAŞ")

Enerji Piyasaları İşletme A.Ş. ("EPIAŞ")’ın başlıca amacı ve faaliyet konusu, piyasa işletim lisansında yer alan enerji piyasalarının etkin, şeffaf, güvenilir ve enerji piyasasının ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde planlanması, kurulması, geliştirilmesi ve işletilmesidir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma ilişkin temel esaslar

2.1.1 Finansal tabloların hazırlanış şekli

BİST ve Türkiye’de faaliyette bulunan bağlı ortaklıkları, müşterek yönetime tabi ortaklıkları ve iştirakleri (hep birlikte “Grup” olarak anılacaktır) muhasebe kayıtlarının tutulmasını ve kanuni finansal tablolarını, Türk Ticaret Kanunu (“TTK”), Vergi Mevzuatı hükümlerine ve Maliye Bakanlığı’nca yayımlanan Tek Düzen Hesap Planı gereklerine uygun şekilde TL olarak hazırlamaktadır. Yurtdışında faaliyette bulunan iştirakler ise muhasebe kayıtlarını ve yasal finansal tablolarını faaliyette buldukları ülke kanunları ve düzenlemelerine uygun olarak hazırlamaktadır.

Grup’un konsolide finansal tabloları, TFRS’lere uygun olarak hazırlanmıştır. TFRS’ler; Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu’nun (“KGK”) tarafından Türkiye Muhasebe Standartları (“TMS”), Türkiye Finansal Raporlama Standartları, TMS Yorumları ve TFRS Yorumları adlarıyla yayımlanan Standart ve Yorumları içermektedir.

Konsolide finansal tablolar, KGK tarafından 7 Haziran 2019 tarih ve 30794 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Finansal Tablo Örnekleri ve Kullanım Rehberi’nde belirlenmiş olan formatlar ile KGK tarafından yayımlanan Elektronik Finansal Raporlama formatlarına uygun olarak sunulmuştur.

Şirket, ilk olarak 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren TFRS 16 Kiralamalar standardını uygulamaya başlamıştır. Bunun yanı sıra, 1 Ocak 2019’dan itibaren diğer bazı standart değişiklikleri de yürürlüğe girmiştir. Bu değişikliklerin Grup finansal tabloları üzerindeki etkisi not 2.11.22’de açıklanmıştır;

Konsolide finansal tablolar, Türkiye Muhasebe Finansal Raporlama Standartları’na (“TFRS”) uygun ve Türk Lirası olarak hazırlanmıştır. Konsolide finansal tablolar, aşağıda belirtilen finansal durum tablosundaki önemli kalemler haricinde tarihi maliyetler üzerinden hazırlanmıştır. Aşağıda belirtilen kalemler raporlama tarihinde gerçeğe uygun değerden ölçülmüştür.

Ölçüm esası

Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar

Gerçeğe uygun değer

Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar

Gerçeğe uygun değer

Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Gerçeğe uygun değer

Konsolide finansal tabloların hazırlanması, bilanço tarihi itibarıyla raporlanan varlıklar ve yükümlülüklerin tutarlarını, şarta bağlı varlıkların ve yükümlülüklerin açıklamasını ve yıl boyunca raporlanan gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyebilecek tahmin ve varsayımların kullanılmasını gerektirmektedir. Bu tahmin ve varsayımlar, mevcut olaylar ve işlemlere ilişkin ulaşılabilen en iyi bilgilere dayanmasına rağmen, fiili sonuçlar varsayımlardan farklılık gösterebilir.

2.2 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla yayımlanmış ama henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Raporlama tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmasına izin verilmekle birlikte Grup tarafından erken uygulanmayan yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla yayımlanmış ama henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar (Devamı)

Kavramsal Çerçeve (güncellenmiş)

Güncellenen Kavramsal Çerçeve KGK tarafından 27 Ekim 2018 tarihinde yayımlanmıştır. Kavramsal Çerçeve; KGK’ya yeni TFRS’leri geliştirirken rehberlik sağlayacak olan temel çerçeveyi ortaya koymaktadır. Kavramsal Çerçeve; standartların kavramsal olarak tutarlı olmasını ve benzer işlemlerin aynı şekilde ele alınmasını sağlamaya yardımcı olmakta ve böylece yatırımcılar, borç verenler ve kredi veren diğer taraflar için faydalı bilgiler sağlamaktadır. Kavramsal Çerçeve, şirketlere, belirli bir işlem için herhangi bir TFRS’nin uygulanabilir olmadığı durumlarda muhasebe politikaları geliştirmelerine ve daha geniş bir biçimde, paydaşların bu standartları anlamalarına ve yorumlamalarına yardımcı olmaktadır. Güncellenen Kavramsal Çerçeve ise önceki versiyonundan daha kapsamlı olup, KGK’ya standartların oluşturulmasında gerekli olan tüm araçların sağlanmasını amaçlamaktadır. Güncellenen Kavramsal Çerçeve finansal raporlamanın amacından başlayarak sunum ve açıklamalara kadar standart oluşturulmasının tüm yönlerini kapsamaktadır. Güncellenen Kavramsal Çerçeve, belirli bir işlem için herhangi bir TFRS’nin uygulanabilir olmadığı durumlarda muhasebe politikalarını geliştirmek için Kavramsal Çerçeve’yi kullanan şirketler için, erken uygulamaya izin verilmekle birlikte, 1 Ocak 2020 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinden itibaren geçerli olacaktır.

TMS 1 ve TMS 8'deki Değişiklikler - Önemlilik Tanımı

KGK tarafından 7 Haziran 2019’da “önemli tanımı” değişikliği yayımlanmıştır (TMS 1 ve TMS 8’de yapılan değişiklikler). Değişiklikler, “önemli” tanımının netleştirilmesinde, önemlilik eşiğinin belirlenmesinde ve önemlilik kavramının TFRS’ler açısından uygulanmasında tutarlılığın artırılmasına yardımcı olmak için rehberlik sağlamaktadır. Yenilenen önemli tanımına “bilgilerin gizlenmesi” ifadesi eklenmiş ve bu ifadenin bilgilerin verilmemesi ve yanlış verilmesi ile benzer sonuçlara sebep olabileceği belirtilmiştir. Ayrıca bu değişiklikle birlikte önemli tanımında kullanılan terminoloji, Finansal Raporlamaya İlişkin Kavramsal Çerçeve’de (2018 Sürümü) kullanılan terminoloji ile uyumlu hale getirilmiştir. TMS 1 ve TMS 8’deki Değişiklikler’in yürürlük tarihi 1 Ocak 2020 tarihinde ve sonrasında başlayan raporlama dönemleri olmakla birlikte, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla yayımlanmış ama henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar (Devamı)

TFRS 3 İşletme Birleşmelerinde Değişiklikler - İşletme Tanımı

Bir işlemin bir varlık edinimi mi yoksa bir işletme edinimi ile mi sonuçlanacağını belirlemede güçlüklerle karşılaşmakta olup, uzun zamandır önemli bir mesleki yargı konusu olmuştur. UMSK, bu konuyu netleştirmek üzere; şirketlerin edindiği faaliyet ve varlıkların bir işletme mi yoksa yalnızca bir varlık grubu mu olduğuna karar vermelerini kolaylaştırmak amacıyla "işletme" tanımını değiştirmek amacıyla UFRS 3 İşletme Birleşmelerinde değişiklik yapmıştır. KGK tarafından da 21 Mayıs 2019'da İşletme Tanımı (TFRS 3'de Yapılan Değişiklikler) yayımlanmıştır. Söz konusu değişiklikle; bir işletmenin girdiler ve bir süreç içermesi gerektiği teyit edilerek, sürecin asli olmasının yanı sıra süreç ve girdilerin birlikte çıktılarının oluşturulmasına önemli katkıda bulunması gerektiği hususlarına açıklık getirilmiştir. Müşterilere sunulan mal ve hizmetler ile olağan faaliyetlerden diğer gelirler tanımına odaklanarak işletme tanımı sadeleştirilmiştir. Bir şirketin bir işletme mi yoksa bir varlık grubu mu edindiğine karar verme sürecini kolaylaştırmak için uygulaması isteğe bağlı olan bir konsantrasyon testi eklenmiştir. Bu uygulama, varlıkların gerçeğe uygun değerinin büyük bir kısmının tek bir tanımlanabilir varlığa veya benzer tanımlanabilir varlıklar grubuna yoğunlaştırılması durumunda bir varlık edinilmesine yol açan basitleştirilmiş bir değerlendirmedir. Finansal tablo hazırlayıcıları konsantrasyon testini uygulamayı seçmezlerse veya test başarısız olması durumunda yapılacak değerlendirme önemli bir sürecin varlığına odaklanır. TFRS 3'deki değişikliklerin 1 Ocak 2020 tarihinde ve sonrasında başlayan raporlama dönemlerinde elde edilen işletmeler için geçerli olmakla birlikte, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

Grup, TFRS 3'teki değişikliğin uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

Gösterge Faiz Oranı Reformu (TFRS 9, TMS 39 ve TFRS 7'de Yapılan Değişiklikler)

Eylül 2019'da yayınlanan TFRS 9, TMS 39 ve TFRS 7'yi değiştiren Gösterge Faiz Oranı Reformu, Bölüm 6.8'i ekledi ve paragraf 7.2.26'yı değiştirmiştir. TMSK 2018 yılında, uluslararası gösterge faiz oranlarının değiştirilmesinden önce ve sonra ele alınacak hususları ayrı olarak belirlemiş ve bunları değişiklik öncesi ve değişikliğe ilişkin hususlar olarak sınıflandırmıştır.

TMSK tarafından yapılan değişiklikler sonucunda TFRS 9 ve TMS 39'da yer alan finansal riskten korunma muhasebesi hükümlerinde dört temel konuda istisna sağlanmıştır. Bu konular:

- * İşlemlerin gerçekleşme ihtimalinin yüksek olmasına ilişkin hüküm,
- * İleriye yönelik değerlendirmeler,
- * Geriye dönük değerlendirmeler ve
- * Ayrı olarak tanımlanabilir risk bileşenleridir.

riskten korunma muhasebesine ilişkin diğer hükümlerde bir değişiklik yapılmamıştır. Şirket, yukarıda belirtilen istisnaları, Gösterge Faiz Oranı Reformundan doğrudan etkilenen tüm korunma ilişkilerine uygulayacaktır. Bu değişikliklerin yürürlük tarihi 1 Ocak 2020 tarihinde ve sonrasında başlayan dönemleri olmakla birlikte, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla yayımlanmış ama henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar (Devamı)

2.3 Karşılaştırmalı bilgiler

Grup'un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumuna uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflanır ve farklılıklar açıklanır.

TFRS uyarınca konsolide finansal tabloların önceki döneme ait karşılaştırmalı bilgiler ile sunulması gerekmektedir. Grup, 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla konsolide finansal durum tablosunu, aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide kar ve zarar ve diğer kapsamlı gelir, konsolide özkaynak değişim ve konsolide nakit akış tablolarını iki dönem karşılaştırmalı olarak hazırlamıştır.

Grup'un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla nakit ve nakit benzerleri içinde yer alan 32.013 TL tutarındaki üç aydan uzun vadeli mevduatı, finansal yatırımlar kalemi altında sınıflandırılmıştır. Nakit akış tablosunda da gerekli sınıflandırmalar yapılmıştır.

2.4 Netleştirme/Mahsup

Finansal varlıklar ve yükümlülükler, konsolide finansal durum tablolarında, sadece Grup'un netleştirmeye yönelik bir hakka ve yaptırım gücüne sahip olması veya ilgili finansal varlık ve yükümlülüğü net tutarları üzerinden tahsil etme/ödeme niyetinde olması veya ilgili finansal varlık ve borcu eşzamanlı olarak sonuçlandırma hakkına sahip olması durumlarında net tutarları üzerinden gösterilmektedir.

Gelir ve giderler, sadece muhasebe standartlarınınca izin verildiği sürece veya Grup'un alım satım işlemleri gibi benzer işlemlerden kaynaklanan kar ve zararlar için net olarak gösterilmektedir.

2.5 İşletmenin sürekliliği

Grup, konsolide finansal tablolarını işletmenin sürekliliği ilkesine göre hazırlamıştır.

2.6 Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren iştiraklerin finansal tabloları

Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren iştiraklerin finansal tabloları, faaliyet gösterdikleri ülkelerde geçerli olan mevzuata göre hazırlanmış olup Grup'un muhasebe politikalarına uygunluk açısından gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir.

Grup şirketlerinin geçerli para birimi raporlama para biriminden farklı ise, raporlama para birimine aşağıdaki şekilde çevrilir (hiçbirinin para birimi hiperenflasyonist bir ekonominin para birimi değildir):

- bilançodaki tüm varlık ve yükümlülükler, bilanço tarihindeki döviz kuru kullanılarak çevrilir,
- kar veya zarar tablosundaki gelir ve giderler ortalama döviz kuru kullanılarak çevrilir ve ortaya çıkan kur çevrim farkları özsermayede ve kapsamlı gelir tablosunda ayrı bir kalem olarak gösterilir.

Yurtdışı operasyonların bir kısmı elden çıkarsa ya da satılırsa özsermayede takip edilmiş kur farkları kar veya zarar tablosuna satıştan kaynaklanan kar / zararın bir parçası olarak yansıtılır. Yabancı bir kuruluşun alımından doğan şerefiye ve gerçeğe uygun değer düzeltmeleri, yabancı kuruluşun varlık ve yükümlülükleri olarak düşünülür ve kapanış kurundan çevrilir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.7 Konsolidasyon esasları (Devamı)

Konsolide finansal tablolar, aşağıdaki maddelerde belirtilen esaslara göre hazırlanan Grup hesaplarını içerir. Konsolidasyon kapsamına dâhil edilen şirketlerin finansal tablolarının hazırlanması sırasında, TMS'lere uygunluk ve Grup tarafından uygulanan muhasebe politikalarına ve sunum biçimlerine uyumluluk açısından, gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yapılmıştır. Bağlı ortaklıkların faaliyet sonuçları satın alma veya elden çıkarma işlemlerine uygun olarak söz konusu işlemlerin geçerlilik tarihlerinde dâhil edilmiş veya hariç bırakılmışlardır.

Kontrol, bir işletmenin faaliyetlerinden fayda elde etmek amacıyla finansal ve operasyonel politikaları üzerinde kontrol gücünün olması ile sağlanır.

Bağlı ortaklıklar

Bağlı ortaklıklar, BİST'in (1) doğrudan ve/veya dolaylı olarak kendisine veya şirketlerdeki hisselerle ilgili oy kullanma hakkının %50'den fazlasını kullanma yetkisi kanalıyla (2) oy kullanma hakkının %50'den fazlasını kullanma yetkisine sahip olmamakla birlikte mali ve işletme politikaları üzerinde fiili hakimiyet etkisini kullanmak suretiyle mali ve işletme politikalarını BİST'in menfaatleri doğrultusunda kontrol etme yetkisi ve gücüne sahip olduğu şirketleri ifade eder.

Grup'un başka bir şirketi kontrol edip etmediğinin değerlendirilmesinde dönüştürülebilir veya kullanılabilir potansiyel oy haklarının varlığı da göz önünde bulundurulur.

Etkin ortaklık oranı, Grup'un BİST üzerinden doğrudan ve bağlı ortaklıkları üzerinden dolaylı olarak sahip olduğu pay oranıdır. 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, Şirket'in bağlı ortaklarının etkin ortaklık oranları aşağıdaki gibidir:

	Etkin ortaklık oranı (%)	
	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. (*)	64,15	64,14
Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.	71,73	71,73

(*) Grup sermayesine %64,14 oranında iştirak ettiği Takasbank'taki hisselerini, 20 Mayıs 2019 tarihinde azınlık paylarını satın alarak %64,15'e yükseltmiştir.

Müşterek yönetime tabi ortaklıklar

Müşterek yönetime tabi ortaklıklar, Şirket ve bağlı ortaklıkları ile bir veya daha fazla müteşebbis ortak tarafından müştereken yönetilmek üzere, bir ekonomik faaliyetin üstlenilmesi için bir sözleşme dahilinde oluşturulan şirketleri ifade etmektedir. Grup, bu müşterek kontrolü, kendisinin doğrudan ya da dolaylı olarak sahip olduğu hisselerden yararlanarak sağlamaktadır.

Müşterek yönetime tabi ortaklıklar, 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren yürürlüğe giren TFRS 11 Müşterek Anlaşmalar Standardı hükümleri gereğince özkaynak yöntemi esasına göre muhasebeleştirilmiştir. Özkaynak yöntemi, bir müşterek yönetime tabi ortaklıktaki sermaye payının defter değerinin, iştirak edilen ortaklığın özkaynağından dönem içinde ortaya çıkan değişiklik tutarından, iştirak edene düşen pay kadar artırılıp azaltılmasını ve iştirak edilen ortaklıktan alınan kâr paylarının, müşterek yönetime tabi ortaklık tutarının bu şekilde değiştirilmiş değerinden düşülmesini öngören muhasebeleştirme yöntemidir. İş ortaklığı katılımcısı iş ortaklığındaki payını bir yatırım olarak kaydeder ve TMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar Standardında belirlenen özkaynak yönteminin uygulamasından muaf tutulmadığı sürece söz konusu yatırımı bu Standart uyarınca özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.7 Konsolidasyon esasları (Devamı)

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilen müşterek yönetime tabi ortaklıkları ve etkin ortaklık oranları aşağıda gösterilmiştir:

	Etkin ortaklık oranı (%)	
	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Finans Teknopark A.Ş.	51,00	50,00
Tasfiye Halinde Borsa İstanbul İTÜ Teknoloji A.Ş. ^(*)	50,00	50,00

(*) 14 Haziran 2019 tarih ve 9848 sayılı Ticaret Sicil Gazetesinde Borsa İstanbul İTÜ Teknoloji Anonim Şirketinin ünvanının Tasfiye Halinde Borsa İstanbul İTÜ Teknoloji Anonim Şirketi olarak değiştirildiğinin 10 Haziran 2019 tarihinde tescil edildiği hususu yayınlanmıştır.

İştirakler

İştiraklerdeki yatırımlar, özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilmiştir. Bunlar, Grup'un genel olarak oy hakkının %20 ile %50'sine sahip olduğu veya Grup'un, şirket faaliyetleri üzerinde kontrol yetkisine sahip bulunmama ile birlikte önemli etkiye sahip olduğu kuruluşlardır.

İştirak yatırımı başlangıçta elde etme maliyeti ile muhasebeleştirilir. Edinme tarihinden sonra ise, yatırımcının, yatırım yapılan işletmenin kâr veya zararındaki payı, yatırımın defter değeri artırılarak ya da azaltılarak finansal tablolara yansıtılır. Yatırımcının yatırım yapılan işletmenin kar veya zararından alacağı pay, yatırımcının kâr veya zararı olarak muhasebeleştirilir.

Grup'un doğrudan ve bağlı ortaklığı üzerinden dolaylı olarak pay sahibi olduğu iştirakler, Grup'un doğrudan ve dolaylı pay oranının toplamı dikkate alınarak özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirilmektedir.

Özkaynak yöntemine göre değerlendirilen yatırımlar konsolide bilançoda, alış maliyetinin üzerine Grup'un iştirakin net varlıklarındaki payına alım sonrası değişikliklerin eklenmesi veya çıkarılması ve varsa değer düşüklüğü karşılığının düşülmesiyle gösterilmektedir. Konsolide kar veya zarar tablosu, Grup'un iştiraklerinin faaliyetleri sonucundaki payını yansıtmaktadır. İştirakin kar veya zararına henüz yansıtılmamış tutarların iştirakin özkaynaklarında ortaya çıkardığı değişiklikler de Grup'un iştirakteki payı oranında iştirakin defter değerinde düzeltme yapılmasını gerekli kılabilir. Bu değişikliklerden Grup'a düşen pay doğrudan Grup'un kendi özkaynaklarında muhasebeleştirilir. Grup ile iştirak arasındaki işlemlerden doğan gerçekleşmemiş karlar, Grup'un iştirakteki payı ölçüsünde düzeltilmiştir.

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilen iştirakleri ve etkin ortaklık oranları aşağıda gösterilmiştir:

	Etkin ortaklık oranı (%)	
	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş.	34,27	34,27
Enerji Piyasaları İşletme A.Ş. ("EPIAŞ")	30,83	30,83
Kırgızistan Borsası	16,33	16,33
Karadağ Borsası	24,43	24,43

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.8 Geçerli ve raporlama para birimi

İlişikteki konsolide finansal tablolar, Grup’un geçerli para birimi olan Türk Lirası (“TL”) cinsinden sunulmuş olup, tüm finansal bilgiler aksi belirtilmedikçe TL olarak gösterilmiştir.

2.9 Muhasebe politikaları ve muhasebe tahminlerindeki değişiklik ve hatalar

Uygulanan değerlendirme ilkeleri ve muhasebe politikaları sunumu yapılan tüm dönem bilgilerinde tutarlı bir şekilde uygulanmıştır. Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler ve tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem konsolide finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir. Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemde, ileriye yönelik olarak uygulanır.

2.10 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları

Konsolide finansal tabloların hazırlanması, bilanço tarihi itibarıyla raporlanan varlıklar ve yükümlülüklerin tutarlarını, şarta bağlı varlıkların ve yükümlülüklerin açıklamasını ve yıl boyunca raporlanan gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyebilecek tahmin ve varsayımların kullanılmasını gerektirmektedir. Bu tahmin ve varsayımlar, mevcut olaylar ve işlemlere ilişkin ulaşılabilen en iyi bilgilere dayanmasına rağmen, fiili sonuçlar varsayımlardan farklılık gösterebilir.

Tahminler ve tahminlerin temelini teşkil eden varsayımlar sürekli olarak gözden geçirilmektedir. Muhasebe tahminlerindeki güncellemeler, güncellemenin yapıldığı dönemde ve bu güncellemelerden etkilenen müteakip dönemlerde kayıtlara alınmaktadır.

Özellikle, ilişikteki konsolide finansal tablolarda sunulan tutarlar üzerinde en fazla etkisi olan, önemli tahminlerdeki belirsizliklere ve kritik olan yorumlara ait bilgiler aşağıdaki gibidir:

Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer ölçümü

Konsolide finansal tablolarda, yatırım amaçlı gayrimenkul olarak sınıflandırılan taşınmazların gerçeğe uygun değerinin bulunması esnasında kullanılan ekspertiz raporlarının temel varsayımları aşağıda belirtilmiştir:

Akmerkez Büro

Akmerkez büro, yatırım amaçlı gayrimenkulu İstanbul ili, Beşiktaş ilçesi, Nispetiye Mahallesi, 83 ada, 1 no’lu parsel üzerinde bulunan Akmerkez, E3 blok, 10. Normal katında 1.000 m² alan üstünde yer almaktadır.

Lisanslı bir değerlendirme şirketi tarafından emsal karşılaştırma yöntemine göre 4 Aralık 2019 tarihinde hazırlanan ekspertiz raporunda söz konusu gayrimenkulün gerçeğe uygun değeri 23.500 TL olarak belirtilmiştir.

Şişli Hizmet Binası

Şişli Hizmet Binası yatırım amaçlı gayrimenkulu, İstanbul ili, Şişli ilçesi, Şişli Mahallesi, 159 pafta, 1.042 ada, 29 no’lu parsel üzerinde bulunmakta ve 4.544,62 m² alan üstünde yer almaktadır.

Lisanslı bir değerlendirme şirketi tarafından emsal karşılaştırma yöntemine göre 24 Aralık 2019 tarihinde hazırlanan ekspertiz raporunda söz konusu gayrimenkulün gerçeğe uygun değeri 34.275 TL olarak belirtilmiştir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.10 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları (Devamı)

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar

Grup, mevcut iş kanunu gereğince, emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen ve en az bir yıl hizmet vermiş personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür.

Grup'un önemli bir kısmına ait olan kıdem tazminatı karşılığının varsayımları bağımsız bir aktüeryal Şirket tarafından yapılmaktadır. Grup, ilişikteki finansal tablolarda kıdem tazminatı karşılığını personel hizmet süresini tamamlama ve kıdem tazminatına hak kazanma konularında geçmiş yıllarda kazandığı deneyimlerini baz alarak hesaplamış ve bilanço tarihinde devlet tahvilleri kazanç oranı ile iskonto etmiştir.

Kar veya zarar tablosuna, personel giderleri olarak yansıtılmış olan, tanımlanmış fayda planlarına ilişkin cari hizmet maliyeti, cari dönemde çalışan tarafından sunulan hizmet sonucunda, tanımlanmış fayda yükümlülüğünün bugünkü değerinde meydana gelen artışı ifade eder. Geçmiş hizmet maliyetleri oluştukları dönemde kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

Net faiz gideri, ilgili faydaların ödenmesine bir dönem yaklaşılması nedeniyle, tanımlanmış fayda yükümlülüğünün bugünkü değerinde bir dönem boyunca meydana gelen artışı ifade etmektedir. Bu maliyet konsolide kar veya zarar tablosunda, personel giderleri altında muhasebeleştirilir.

Aktüeryal varsayımla gerçekleşen arasındaki fark düzeltmeleri ile aktüeryal varsayım değişikliklerinden doğan tanımlanmış fayda planları yeniden değerlendirme ve ölçüm kazanç ve kayıpları, oluştukları dönem içinde diğer kapsamlı gelirler olarak özkaynaklara yansıtılır (Not 21).

Kıdem tazminatı hesaplamasında kullanılan başlıca tahminler kişilerin kendi isteği ile işten ayrılma olasılığı ve iskonto faktörüdür. Kıdem tazminatı hesaplamasında kullanılan iskonto ve olasılık oranları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
İskonto oranı	%3,52	%5,09
Tahmin edilen personel devir hızı	%96,90	%97,63

Maddi olmayan duran varlıklara ilişkin faydalı ömür

Şirket'in Nasdaq OMX ("Nasdaq") ile imzalamış olduğu anlaşmalara istinaden Grup'un bünyesindeki piyasaların teknolojik altyapısını teşkil eden yazılımların faydalı ömrü 20 yıl olarak belirlenmiştir.

Türev araçların gerçeğe uygun değerleri

Grup, aktif bir piyasası olmayan finansal araçların gerçeğe uygun değerlerini piyasa verilerinden yararlanarak benzer işlemlerin kullanılması, benzer enstrümanların gerçeğe uygun değerlerinin referans alınması ve indirgenmiş nakit akım analizlerini kullanarak hesaplamaktadır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti

Konsolide finansal tabloların hazırlanmasında kullanılan önemli muhasebe politikaları aşağıda açıklanmıştır.

İlişkili taraflar

- (a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda raporlayan işletmeyle ilişkili sayılır:
- Raporlayan işletme üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
 - Raporlayan işletme üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
 - Raporlayan işletmenin veya raporlayan işletmenin bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.
- (b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme raporlayan işletme ile ilişkili sayılır:
- İşletme ve raporlayan işletmenin aynı grubun üyesi olması halinde (yani her bir ana ortaklık, bağlı ortaklık ve diğer bağlı ortaklık diğerleri ile ilişkilidir).
 - İşletmenin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde.
 - Her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde.
 - İşletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde.
 - İşletmenin, raporlayan işletmenin ya da raporlayan işletmeyle ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda plânlarının olması halinde, raporlayan işletmenin kendisinin böyle bir plânının olması halinde, sponsor olan işverenler de raporlayan işletme ile ilişkilidir.
 - İşletmenin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde.
 - (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde.

2.11.1 Hizmet gelirleri

Hizmet sunumuna ilişkin bir işleme ait hasılat, aşağıdaki tüm koşullar yerine geldiğinde finansal tablolara yansıtılır:

- Hasılat tutarının güvenilir biçimde ölçülebilmesi;
- İşleme ilişkin ekonomik yararların işletme tarafından elde edileceğinin muhtemel olması;
- Raporlama dönemi sonu itibarıyla işlemin tamamlanma düzeyinin güvenilir biçimde ölçülebilmesi ve;
- İşlem için katlanılan maliyetler ile işlemin tamamlanması için gereken maliyetlerin güvenilir biçimde ölçülebilmesi.

Gelirler, grup içi satışlar elimine edildikten sonra indirimler, iskontolar ve satışla ilgili vergiler düşüldükten sonra net olarak gösterilmiştir.

BİST'in faaliyet gelirleri içinde yer alan başlıca gelir kalemleri;

Borsa payları, faiz gelirleri, menkul kıymet tescil ücretleri, menkul kıymet kotasyon gelirleri, veri yayım gelirleri ve saklama hizmet gelirleridir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.1 Hizmet gelirleri (Devamı)

Borçlanma araçları piyasası borsa payları

Borçlanma araçları piyasası borsa payları; sermaye piyasası mevzuatında "Nitelikli Yatırımcı" olarak tanımlanan yatırımcılar tarafından satın alınabilecek sermaye piyasası araçlarının ihraç işlemlerinin gerçekleştirildiği Nitelikli Yatırımcıya İhraç Pazarı ve ikinci el sabit getirili menkul kıymet işlemlerinin gerçekleştirildiği Kesin Alım-Satım, Repo-Ters Repo, Menkul Kıymet Tercihli Repo ve Bankalararası Repo Ters Repo Pazarları ile Pay Piyasası'nda işlem gören, BİST 30 Endeksi'ne dâhil paylardan Borsa Başkanlığı tarafından uygun görülen payların işleme konu olduğu Pay Senedi Repo Pazarı ile Türkiye Cumhuriyeti Hazinesi tarafından ihraç edilen ve Borsa kotunda bulunan dış borçlanma araçlarının işlem gördüğü Uluslararası Tahvil Pazarı'nda gerçekleşen işlem hacmi üzerinden elde edilen gelirlerden oluşmaktadır.

Pay piyasası borsa payları

Pay piyasasında işlem gören farklı sektörlerden şirketlerin payları; yeni pay alma hakları, borsa yatırım fonları, varantlar ve sertifikalar gibi finansal ürünlerin piyasada oluşan işlem hacimleri üzerinden alınan borsa payı gelirlerinden oluşmaktadır.

Vadeli işlem ve opsiyon piyasası borsa payları

Vadeli işlem ve opsiyon piyasası borsa payları; pay, yerli-yabancı pay endeksleri, döviz, hurda çelik, borsa yatırım fonu, kıymetli maden, emtia ve enerji gibi başlıca tüm varlık sınıflarına dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden kaynaklanan işlem hacimleri üzerinden hesaplanan aylık olarak tahakkuk eden gelirlerden oluşmaktadır.

Kıymetli madenler ve kıymetli taşlar piyasası borsa payları

Kıymetli madenler ve kıymetli taşlar piyasası borsa payları; kıymetli madenlere ve kıymetli taşlara ilişkin olarak standart, standart dışı, cevherden üretim altın, gümüş, platin ve paladyum üzerine spot işlemlerin yapıldığı Kıymetli Madenler Piyasası, ödünç ve sertifika işlemlerinin yapıldığı Kıymetli Madenler Ödünç Piyasası ile elmas ve kıymetli taşların işlem görebildiği Elmas ve Kıymetli Taş Piyasasında gerçekleşen işlem hacmi üzerinden hesaplanan aylık ve günlük olarak tahakkuk eden gelirlerden oluşmaktadır.

Takasbank para piyasası

Takasbank para piyasası komisyonları; fon fazlası ve/veya fon ihtiyacı olan Piyasa üyelerinin talep ve tekliflerinin karşılaşmasını sağlamak amacıyla Takasbank tarafından kurulan ve işletilen piyasada yapılan işlemler üzerinden hesaplanan ve günlük olarak tahakkuk ve tahsil eden gelirlerden oluşmaktadır.

Menkul kıymet tescil ücretleri

BİST'e haftalık olarak banka ve aracı kurumlar tarafından bildirilen, Borsa dışında yapılan menkul kıymet alış, satış, repo ve ters repo işlemleri üzerinden gerçekleştirilen ve haftalık olarak tahakkuk ettirilen gelirlerden oluşmaktadır.

Menkul kıymet kotasyon ücretleri

Menkul kıymet kotasyon ücretleri, kota alma/kayda alma, kotta kalma/kayıtta kalma ve yeniden kota alma/yeniden kayda alma ücretinden teşekkül eder. Kota alma ücreti her kotasyon işleminde, menkul kıymetlerin nominal tutarları üzerinden alınır. Menkul kıymetleri Borsa kotunda bulunan ortaklıklar, ilgili menkul kıymetleri, Borsa kotunda kaldıkları sürece her yıl kotta kalma ücreti öderler.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.1 Hizmet gelirleri (Devamı)

Saklama gelirleri

Takasbank nezdinde saklamada bulunan fiziki hisse senetleri için tahakkuk ettirilen saklama ücreti ile katılımcı hesaplarında bulunan bireysel emeklilik fon paylarının saklanması ve global saklama hizmetinden elde edilen gelirlerden oluşmaktadır.

MKK nezdinde saklamada bulunan hisse senetleri, yatırım fonları, varantlar ve borçlanma araçlarının saklama hizmetlerinden elde edilen gelirlerden oluşmaktadır.

Veri yayın gelirleri

Borsa İstanbul piyasalarında oluşan verilerin Şirket’in lisanslı veri yayın kuruluşları kanalı ile eş anlı ve gecikmeli olarak kullanıcılara sunulması sonucu oluşan gelirlerden oluşmaktadır.

Takasbank faiz geliri

Faiz geliri, “TFRS 9-Finansal Araçlar” hükümleri çerçevesinde etkin faiz (finansal varlığın ya da yükümlülüğün gelecekteki nakit akımlarını bugünkü net defter değerine eşitleyen oran) yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilmektedir.

2.11.2 Maddi duran varlıklar

Bir maddi duran varlık kaleminin maliyeti, ilgili duran varlığın gelecekteki ekonomik yararlarının işletmeye aktarılmasının muhtemel olması ve varlığa ilişkin maliyetin güvenilir bir şekilde ölçülebilmesi durumunda finansal tablolara yansıtılır.

Bir maddi duran varlık kalemi varlık olarak muhasebeleştirildikten sonra, finansal tablolarda maliyetinden birikmiş amortisman ve varsa birikmiş değer düşüklüğü zararları indirildikten sonraki değeri ile gösterilir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.2 Maddi duran varlıklar (Devamı)

Amortisman

Maddi duran varlıklara ilişkin amortismanlar, varlıkların faydalı ömürlerine göre aktife giriş tarihleri esas alınarak eşit tutarlı, doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak ayrılmaktadır.

Yapılmakta olan yatırımlar, ilgili maddi duran varlıklar kullanılmaya hazır oldukları tarih itibarıyla, faydalı ömürlerine göre amortisman tabii tutulur.

Grup'un cari ve karşılaştırmalı dönemlerde kullandığı amortisman sürelerine ilişkin tahmini faydalı ömür süreleri aşağıdaki gibidir:

Duran varlık cinsi	Yıl
Binalar	35-50
Tesis makine ve cihazlar	4-10
Taşıtlar	5
Döşeme ve demirbaşlar	4-15
Özel maliyetler	5-25

Maddi duran varlıkların herhangi bir parçasını değiştirmekten dolayı oluşan giderler aktifleştirilebilirler. Sonradan ortaya çıkan diğer masraflar söz konusu maddi duran varlığın gelecekteki ekonomik faydasını arttırıcı nitelikte ise aktifleştirilebilirler. Tüm diğer giderler, oluştuğu kar veya zararda muhasebeleştirilmektedir.

Yatırım amaçlı elde tutulan gayrimenkullere sınıflandırma

Bir arazi veya bina, sahibi tarafından kullanırken, kullanım amacı yatırım amaçlı gayrimenkul olarak değiştirilirse, bu gayrimenkul gerçeğe uygun değeri ile yeniden ölçülür ve yatırım amaçlı elde tutulan gayrimenkul olarak sınıflandırılır. Gerçeğe uygun değerın yeniden belirlenmesi esnasında ortaya çıkan kazançlar belirli bir gayrimenkul üzerindeki önceden var olan bir değer düşüklüğü tutarına kadar kar veya zararda; geri kalan kısmı diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir ve özkaynaklarda yeniden değerlendirme değer artışı yedeği olarak sunulur. Sonraki dönemlerde yatırım amaçlı gayrimenkulün gerçeğe uygun değerindeki değişimden kaynaklanan kazanç veya kayıp, oluştuğu dönemde kâr veya zarara dahil edilir.

2.11.3 Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Grup'un faaliyetlerinde kullanılmak veya idari maksatlarla veya işlerin normal seyri esnasında satılmak yerine, kira elde etmek veya değer kazanımı amacıyla veya her ikisi için tutulan binalar yatırım amaçlı gayrimenkuller olarak sınıflandırılmıştır.

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, gerçeğe uygun değer metodu ile, bağımsız eksperlerin belirlediği gerçeğe uygun değerlerinden konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır. Yatırım amaçlı gayrimenkullerdeki gerçeğe uygun değer değişiklikleri, kar veya zarar tablosunda diğer gelirlerin altında muhasebeleştirilmektedir.

Yatırım amaçlı elde tutulan gayrimenkullerden elde edilen kira gelirleri, doğrusal yöntemle esas faaliyetlerden diğer gelirler içerisinde muhasebeleştirilir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.4 Devlet teşvik ve yardımları

Devlet teşvikleri ile birlikte yatırım, araştırma ve geliştirme teşvikleri; Grup’un teşvik talepleri ile ilgili olarak yetkililer tarafından onaylandığı zaman tahakkuk esasına göre gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilir. Söz konusu devlet teşvikleri, bilançoda ertelenmiş gelir olarak gösterilir ve varlığın tahmini faydalı ömrü boyunca doğrusal olarak konsolide kar veya zarar tablosuyla ilişkilendirilir. Ar-Ge teşvikleri kapsamında indirimli kurumlar vergisi ödemesine imkan sağlayan devlet teşvikleri TMS 12 “Gelir Vergileri” standardı kapsamında değerlendirilmektedir.

2.11.5 Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar iktisap edilmiş bilgi sistemleri, bilgisayar yazılımlarını içermektedir. Maddi olmayan duran varlıklar, elde etme maliyeti üzerinden kaydedilir ve elde edildikleri tarihten sonra tahmini faydalı ömürleri üzerinden doğrusal amortisman yöntemi ile amortisman tabii tutulur. Değer düşüklüğünün olması durumunda maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değeri, geri kazanılabilir değerine getirilir. Maddi olmayan duran varlıklara ilişkin itfa payları kar veya zararda, ilgili varlıkların tahmini faydalı ömürleri olan 3 ila 20 yıl üzerinden, doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak hesaplanması sonucu muhasebeleştirilmektedir.

Yapılmakta olan yatırımlar, ilgili maddi olmayan duran varlıklar kullanılmaya hazır oldukları tarih itibarıyla, faydalı ömürlerine göre amortisman tabii tutulur.

2.11.6 Araştırma giderleri ve geliştirme maliyetleri

Grup, yeni teknolojik bilgi veya bulgu elde etmek amacıyla yapılan planlı faaliyetleri araştırma olarak tanımlanmakta ve bu safhada katlanılan araştırma giderleri gerçekleştirildiğinde gider kaydedilmektedir.

Araştırma bulgularının veya diğer bilgilerin, yeni veya önemli derecede geliştirilmiş ürünler, süreçler, sistemler veya hizmetler üretmek için hazırlanmış bir plana uygulanması geliştirme olarak tanımlanmakta ve aşağıdaki koşulların tamamının varlığı halinde geliştirmeden kaynaklanan maddi olmayan varlıklar olarak konsolide finansal tablolara alınmaktadır:

- Maddi olmayan duran varlığın kullanıma veya satışa hazır hale gelebilmesinin teknik olarak mümkün olması,
- İşletmenin maddi olmayan duran varlığı tamamlama ve bu varlığı kullanma veya satma niyetinin bulunması,
- Maddi olmayan duran varlığı kullanma veya satma imkanının bulunması, maddi olmayan duran varlığın muhtemel ekonomik faydaları nasıl oluşturacağına belirli olması, ayrıca, maddi olmayan varlığın çıktısının veya maddi olmayan varlığın kendisinin bir piyasasının olması veya işletme bünyesinde kullanılacaksa maddi olmayan varlığın kullanılabilir olması,
- Geliştirme safhasını tamamlamak ve maddi olmayan duran varlığı kullanmak veya satmak için yeterli teknik, mali ve diğer kaynakların mevcut olması; ve,
- Geliştirme sürecinde maddi olmayan duran varlıkla ilgili yapılan harcamaların güvenilir bir biçimde ölçülebilir olması.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.6 Araştırma giderleri ve geliştirme maliyetleri (Devamı)

Grup'un geliştirme maliyetleri, Grup'un bünyesindeki piyasaların teknolojik altyapısını teşkil eden tüm yazılımların Grup ihtiyaçları doğrultusunda geliştirilmeye devam eden yazılım paketlerini içermektedir.

Grup'un geliştirme faaliyetlerine ilişkin maliyetleri, varlığın oluşturulmasında doğrudan görev alan personelin ücretleri ve diğer ilgili personel maliyetleri ile maddi olmayan varlığın oluşturulmasında kullanılan hizmetlere ilişkin maliyetlerden oluşmaktadır.

İlgili geliştirme maliyetleri, ilk olarak maddi olmayan duran varlıklar altındaki yapılmakta olan yatırımlar hesabında muhasebeleştirilip aktif olarak kullanılmaya başlayan kısmı maddi olmayan duran varlıklar altında haklara transfer olmaktadır.

2.11.7 Finansal araçlar

Sınıflandırma ve ölçüm

TFRS 9 Finansal Araçlar standardına göre finansal varlıkların sınıflandırılması ve ölçümü, finansal varlığın yönetildiği iş modeline ve sadece anapara ve anapara bakiyesine ilişkin faiz ödemelerini içeren sözleşmeye dayalı nakit akışlarına bağlı olup olmadığına göre belirlenmektedir.

TFRS 9, finansal varlıklara ilişkin üç temel sınıflandırma kategorisini içermektedir: itfa edilmiş maliyet (İEM), gerçeğe uygun değer diğer kapsamlı gelir (GUDDKG) ve gerçeğe uygun değer kar veya zarar (GUDKZ). Standart, mevcut TMS 39 standardında yer alan, vadeye kadar elde tutulacak, krediler ve alacaklar ile satılmaya hazır finansal varlık kategorilerini ortadan kaldırmaktadır.

Grup, finansal varlıklarını 3 temel sınıflandırma kategorisinde de muhasebelemektedir. Sınıflandırma, finansal varlıkların yönetimi için işletmenin kullandığı iş modeli ve finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının özellikleri esas alınarak yapılmaktadır. Grup, finansal varlıklarının sınıflandırmasını satın alındıkları tarihte yapmaktadır.

"İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar", sözleşmeye bağlı nakit akışlarının vadeye kadar tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulan ve sözleşme şartlarında belirli tarihlerde sadece anapara ve anaparaya ilişkin faiz ödemelerini içeren nakit akışlarının bulunduğu, aktif bir piyasada işlem görmeyen ve türev araç olmayan finansal varlıklardır. Grup'un itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen finansal varlıkları, "nakit ve nakit benzerleri", "ticari alacaklar" ve "diğer alacaklar" kalemlerini içermektedir. İlgili varlıklar, finansal tablolara ilk kayda alımlarında (edinme maliyeti) gerçeğe uygun değerleri ile; sonraki muhasebeleştirmelerde ise etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş bedelleri üzerinden ölçülmektedir. İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen ve türev olmayan finansal varlıkların değerlemesi sonucu oluşan kazanç ve kayıplar konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

"Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar", hem sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini hem de finansal varlığın satılabilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulan ve sözleşme şartlarında belirli tarihlerde sadece anapara ve anaparaya ilişkin faiz ödemelerini içeren nakit akışlarının bulunduğu finansal varlıklardır. Etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanan faiz geliri, yabancı para kazanç ve kayıpları ve değer düşüklükleri kar veya zararda muhasebeleştirilir. Diğer kazanç ve kayıplar ise diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir. Finansal varlıklar finansal durum tablosu dışı bırakıldığında daha önceden diğer kapsamlı gelire yansıtılan toplam kazanç veya kayıplar kâr veya zararda yeniden sınıflandırılır.

Grup, özkaynağa dayalı finansal varlıklara yapılan yatırımlar için, gerçeğe uygun değerinde sonradan oluşan değişimlerin diğer kapsamlı gelire yansıtılması yöntemini, ilk defa finansal tablolara alma sırasında geri dönülemez bir şekilde tercih edebilir. Söz konusu tercihin yapılması durumunda, ilgili yatırımlardan elde edilen temettüleri konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.7 Finansal araçlar (Devamı)

Sınıflandırma ve ölçüm (Devamı)

TFRS 9 kapsamında özkaynak araçlarına yapılan tüm yatırımlar ve söz konusu finansal araçlara ilişkin sözleşmeler, gerçeğe uygun değerleri üzerinden ölçülmelidir. Ancak, bazı istisnai durumlarda, maliyet, gerçeğe uygun değer belirlenmesine ilişkin uygun bir tahmin yöntemi olabilir. Grup, gerçeğe uygun değer ölçümüne ilişkin yeterli düzeyde yakın zamanlı bilgi bulunmaması ya da gerçeğe uygun değer birden fazla yöntemle ölçülebilmesi ve bu yöntemler arasında maliyetin gerçeğe uygun değer tahminini en iyi şekilde yansıtır olması durumunda, maliyet yöntemini gerçeğe uygun değer belirlenmesine ilişkin yöntem olarak kullanmaktadır.

"Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar", itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen ve gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar dışında kalan finansal varlıklardan oluşmaktadır. Söz konusu varlıkların değerlendirilmesi sonucu oluşan kazanç ve kayıplar konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

2.11.8 Varlıklarda değer düşüklüğü

TFRS 9, TMS 39'da yer alan "gerçekleşen zarar" modelini ileriye yönelik "beklenen kredi zararı" (BKZ) modeli ile değiştirmektedir. Bu kapsamda gerçekleşme olasılıklarına göre ağırlıklandırılarak belirlenecek olan ekonomik faktörlerin BKZ'leri nasıl etkilediği konusunda önemli bir değerlendirmeye ihtiyaç duyulmuştur. Yeni değer düşüklüğü modeli, itfa edilmiş maliyet veya gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklara, (özkaynağa dayalı finansal araçlara yapılan yatırımlar hariç) ve sözleşme varlıklarına uygulanmaktadır. İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklar ticari alacaklar, finansal yatırımlar ve nakit ve nakit benzerlerinden oluşmaktadır.

TFRS 9 kapsamında, zarar karşılıkları aşağıdaki esasların herhangi biri ile ölçülür:

- 12 aylık BKZ'lar: raporlama tarihinden sonraki 12 ay içinde finansal araca ilişkin gerçekleşmesi muhtemel temerrüt durumlarından kaynaklanan beklenen kredi zararlarını temsil eden kısımdır ve
- Ömür boyu BKZ'lar: finansal aracın beklenen ömrü boyunca gerçekleşmesi muhtemel tüm temerrüt durumlarından kaynaklanan beklenen kredi zararlarıdır.

Grup, ticari alacaklar ve sözleşme varlıklarına ilişkin değer düşüklüğünün hesaplanmasında ömür boyu BKZ'leri seçmiştir. Bir finansal varlığın kredi riskinin ilk muhasebeleştirilmesinden itibaren önemli ölçüde artmış olup olmadığının belirlenmesinde ve BKZ'lerin tahmin edilmesinde, Grup beklenen erken ödemelerin etkileri dahil beklenen kredi zararlarının tahminiyle ilgili olan ve aşırı maliyet veya çabaya katlanılmadan elde edilebilen makul ve desteklenebilir bilgiyi dikkate alır. Bu bilgiler, Şirket'in geçmiş kredi zararı tecrübelerini dayanan ve ileriye dönük bilgiler içeren nicel ve nitel bilgi ve analizleri içerir.

Grup, bir finansal varlık üzerindeki kredi riskinin, vadesinin 30 gün geçmesi durumunda önemli ölçüde arttığını varsaymaktadır. Grup, bir finansal varlığı aşağıdaki durumlarda temerrüde düşmüş olarak dikkate alır:

- Şirket tarafından teminatın kullanılması (eğer varsa) gibi işlemlere başvurmaksızın borçlunun kredi yükümlülüğünü tam olarak yerine getirmesi muhtemel değil ise; veya finansal varlık vadesini 90 günden fazla aşmışsa.

Bir finansal aracın düşük kredi riskine sahip olup olmadığını belirlemek amacıyla işletme, iç kredi riski derecelendirmelerini ya da düşük kredi riskinin küresel olarak kabul gören bir tanımıyla uyumlu olan ve değerlendirilen finansal araçların türünü ve risklerini dikkate alan diğer metodolojileri kullanabilir. BKZ'lerin ölçüleceği azami süre, Grup'un kredi riskine maruz kaldığı azami sözleşme süresidir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.8 Varlıklarda değer düşüklüğü (Devamı)

Beklenen kredi zararlarının ölçümü

BKZ'ler finansal aracın beklenen ömrü boyunca kredi zararlarının olasılıklarına göre ağırlıklandırılmış bir tahminidir. Diğer bir ifadeyle tüm nakit açıklarının bugünkü değeri üzerinden ölçülen kredi zararlarıdır (örneğin, sözleşmeye istinaden işletmeye yapılan nakit girişleri ile işletmenin tahsil etmeyi beklediği nakit akışları arasındaki farktır). BKZ'ler finansal varlığın etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilir.

Grup'un "Beklenen kredi zarar karşılığı" hesaplamasındaki temel ilkeleri aşağıda belirtilmiştir:

- Beklenen Kredi Zararı muhasebesinde dikkate alınan bilgiler, makul, güvenilir ve desteklenebilir olmalıdır.
- Beklenen kredi zararı için ayıracak karşılıklar hesaplarken ülke riski de dikkate alınır. Kredilerin büyüklüğü, türü, vadesi, para birimi, faiz yapısı, kullanıldığı sektör, teminatları ile benzeri hususlarda zaman içerisinde gözlenen yoğunlaşmaları, kredi risk düzeyini ve yönetimini dikkate alarak, kredi bazında ayrılan karşılıklardan daha yüksek tutarda karşılık ayrılabilir.
- Beklenen kredi zararının değerlendirilmesi konusunda kullanılan yaklaşım, Grup'un kredi riski yönetimi ile uyumludur.
- Kullanılan bilgilerin; borçluya özgü faktörleri, genel ekonomik şartları ve raporlama tarihinde bu faktör ve şartların cari dönemdeki ve gelecekte dönemlerdeki etkilerine ilişkin yapılacak değerlendirmeyi içermesi gerekmektedir. Olası bilgi kaynakları arasında Grup'un kredi zararı deneyimleri, içsel ya da dışsal kredi derecelendirmeleri, raporlar ve istatistikler sayılabilir.
- Finansal aracın raporlama tarihinde düşük kredi riskine sahip olduğunun belirlenmesi durumunda Grup, finansal araçtaki kredi riskinin, ilk defa finansal tablolara alınmasından bu yana, önemli ölçüde artmadığını varsayabilir.

Kredi değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıklar

Her raporlama dönemi sonunda, Grup, itfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıkların ve GUD farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan borçlanma varlıkların değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığını değerlendirir. Bir finansal varlığın gelecekteki tahmini nakit akışlarını olumsuz şekilde etkileyen bir veya birden fazla olay gerçekleştiğinde söz konusu finansal varlık kredi değer düşüklüğüne uğramıştır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.9 Finansal gelirler ve finansal giderler

Finansal gelirler, yatırımlardan elde edilen faiz gelirlerini temettü gelirlerini, gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıkların satışından elde edilen gelirleri içerir. Faiz geliri, etkin faiz yöntemi kullanılarak tahakkuk esasına göre kar veya zararda muhasebeleştirilir. Temettü gelirleri, Grup'un ödemeyi almayı hak kazandığı tarihte kar veya zararda muhasebeleştirilir. Finansal giderler, komisyon giderlerini içerir.

2.11.10 Türev finansal araçlar

Grup'un türev işlemlerini ağırlıklı olarak yabancı para swapları, faiz swapları, yabancı para opsiyonları ile vadeli döviz alım-satım sözleşmeleri oluşturmaktadır.

Türev araçların ilk olarak sözleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerini yansıtan elde etme maliyeti üzerinden kayda alınmakta ve kayda alınmalarını izleyen dönemlerde gerçeğe uygun değer ile değerlendirilmektedir.

Türev araçlar, gerçeğe uygun değer pozitif olması durumunda varlık, negatif olması durumunda ise yükümlülük olarak muhasebeleştirilmektedir. Türev işlemlerin değerlendirilmesi sonucunda ortaya çıkan değerlendirme farkları kar zarar tablosu ile ilişkilendirilmektedir.

Grup, yabancı para ve faiz oranı riskinden korunmak amacıyla elinde türev araçlar bulundurmaktadır.

2.11.11 Türev olmayan finansal yükümlülükler

Gerçeğe uygun değer opsiyonu kullanarak muhasebeleştirilmiş yükümlülüklerin kredi riskinden kaynaklanan gerçeğe uygun değer değişimleri etkisinin diğer kapsamlı kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmesine izin verilmesi dışında (muhasebe uyumsuzluğunu önemli derecede etkilemediği durumlarda), TMS 39'da bulunan yükümlülükler için geçerli maddeler TFRS 9'a aynen taşınmıştır.

Grup, finansal yükümlülük ile ilgili sözleşmeye bağlı taahhütleri sona erdiğinde veya iptal edildiğinde ilgili finansal yükümlülüğü kayıtlarından çıkarır.

Grup, türev olmayan finansal yükümlülükleri, diğer finansal yükümlülükler içerisinde gösterir. Bu tür finansal yükümlülükler, başlangıçta gerçeğe uygun değerlerine doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetlerinin çıkarılmasıyla ölçülmektedir. İlk kayıtlara alınmalarını müteakiben finansal yükümlülükler etkin faiz oranı kullanılarak indirgenmiş değerleri üzerinden gösterilmektedir. Grup'un diğer finansal yükümlülükleri; finansal borçlar, ticari ve diğer borçlardır.

2.11.12 Üyelerin alacakları

Organize piyasalarda işlem yapmak isteyen, aracı kurumlar, bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketlerinin ilgili piyasalara teminat yatırabilmek, takas borçlarını ödeyebilmek ve müşterilerine para transferi yapabilmek için Takasbank nezdinde açılmış üye bakiyelerinden oluşmaktadır. Üyelerin alacakları, finansal tablolarda gerçeğe uygun değerleri ile muhasebeleştirilmektedir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.13 Alınan depozito ve teminatlar

BİST Garanti Fonu, BİST Borçlanma ve Pay Piyasaları, Takasbank Para Piyasası (“TPP”), Ödünç Pay Piyasası (“ÖPP”), Borsa İstanbul Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası (“VİOP”), Elektrik Piyasası, Kaldıraçlı alım satım işlemlerinin yapıldığı piyasalar nezdinde, piyasa ve pazarlarda alım satım amaçlı gerçekleştirilen sözleşmeler için alınmış teminatlardır. Söz konusu fonlar, borçlu üyelerin nakit temerrüde düşmeleri durumunda alacaklı olan üyelerin gecikmeden etkilenmemesini sağlamaktadır. Nakit teminat mekanizmaları ise ödemelerin zamanında ve doğru bir şekilde gerçekleştirilerek, piyasadaki nakit akışının sürekli bir şekilde sağlanması amacıyla hizmet vermek üzere oluşturulmuştur. Grup, alınan depozito ve teminatları finansal kuruluşlarda nemalandırıp ilgili üyelerin hesabına yansıtılmaktadır. Grup yönetimi, alınan depozito ve teminatların finansal durum tablosundaki mevcut değerlerinin, etkin faiz oranları ile itfa edilmiş değerlerine yakın olduğunu düşünmektedir.

2.11.14 Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzeri değerler; kasadaki nakit varlıkları, bankalardaki nakit para, vadesi üç aydan kısa vadeli mevduatları, ters repo işlemlerini ve B tipi likit fonları içermektedir. Nakit ve nakit benzerleri kolayca nakde dönüştürülebilir, vadesi üç ayı geçmeyen ve değer kaybetme riski bulunmayan kısa vadeli yüksek likiditeye sahip varlıklardır. Bankalardaki vadeli mevduatlar işlem tarihinde elde etme maliyeti ile kayda alınmakta kayda alınmalarını takiben etkin faiz oranı kullanılarak iskonto edilmiş değerleri üzerinden izlenmektedir. Bu varlıkların defter değeri, gerçeğe uygun değerine yakındır.

2.11.15 Ticari ve diğer alacaklar

Ticari ve diğer alacaklar, ilk kayıt tarihinde gerçeğe uygun değerleri ile muhasebeleştirilmektedir. İlk kayıt tarihinden sonraki raporlama dönemlerinde, etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden gösterilmektedir. Ödenmesi gereken meblağların tahsil edilememesi ihtimaline bağlı olarak beklenen zarar karşılıkları ayrılarak gider hesaplarına kaydedilir.

Söz konusu karşılık tutarı, alacağın defter değeri ile tahsili mümkün tutar arasındaki farktır. BİST yöneticileri ticari alacaklar ile diğer alacakların finansal durum tablosundaki mevcut değerlerinin, gerçeğe uygun değerlerine yaklaştığını düşünmektedir.

2.11.16 Sermaye

Adi hisseler, özkaynak olarak sınıflandırılır. Grup, temettü gelirlerini ilgili temettü alma hakkı olduğu tarihte konsolide finansal tablolara yansıtılmaktadır. Temettü borçları, kar dağıtımının bir unsuru olarak Genel Kurul tarafından onaylandığı dönemde yükümlülük olarak konsolide finansal tablolara yansıtılır.

2.11.17 Sermaye yedekleri

3 Nisan 2013 tarihinde, İMKB ve İAB'nin tüzel kişilikleri son bulmuş ve her iki kurumun her türlü varlıkları, borçları ve alacakları, hakları ve yükümlülükleri, kanunda yer alan istisnalar dışında, herhangi başka bir işleme gerek kalmaksızın BİST'e devrolmuştur. Şirket'in sermayesi, 3 Nisan 2013 tarihinde 423.234.000 tam TL olarak tescil edilmiştir. Şirket'in devrolma işlemine baz TFRS'ye göre hazırlanmış konsolide finansal tablolarındaki tüm sermaye kalemleri hesaplarından, tescil olunan sermaye miktarı düşülmüş, kalan tutar sermaye yedekleri hesabına transfer edilmiştir.

2.11.18 Paylara ilişkin primler

Paylara ilişkin prim, Şirket'in elinde bulunan bağlı ortaklık ya da özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların hisselerinin nominal bedelinden daha yüksek bir fiyat üzerinden satılması neticesinde oluşan farkı ya da Şirket'in iktisap ettiği şirketler ile ilgili çıkarmış olduğu hisselerin nominal değer ile gerçeğe uygun değerleri arasındaki farkı temsil eder.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.19 Geri alınmış paylar

Grup’un, özkaynağına dayalı finansal araçlarını yeniden edinmesi durumunda, bu araçlar (“Geri alınmış paylar”) özkaynaktan düşülür. İşletmenin özkaynağına dayalı finansal araçlarının alışından, satışından, ihracından ya da iptalinden dolayı kar veya zarara herhangi bir kazanç ya da kayıp yansıtılmaz. Bunun gibi, Grup’un geri satın alınan kendi hisseleri, işletme tarafından ya da konsolide edilmiş şirketler grubunun diğer üyeleri tarafından geri alınabilir ya da elde tutulabilir. Alınan ya da ödenen tutarlar, doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilir.

2.11.20 Hisse başına kazanç

TMS 33 - *Hisse Başına Kazanç* standardına göre hisse senetleri borsada işlem görmeyen işletmeler hisse başına kazanç açıklamak zorunda değildirler. Grup’un hisseleri borsada işlem görmediğinden ilişikteki konsolide finansal tablolarda hisse başına kazanç hesaplanmamıştır.

2.11.21 Karşılıklar, koşullu yükümlülükler ve varlıklar

TMS 37 - *Karşılıklar, koşullu borçlar ve koşullu varlıklar* standardına göre, herhangi bir karşılık tutarının konsolide finansal tablolara alınabilmesi için; Grup’un geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir hukuki veya zımni yükümlülüğünün bulunması, bu yükümlülüğün yerine getirilmesi için ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkmasının muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir biçimde tahmin edilebiliyor olması gerekmektedir. Söz konusu kriterler oluşmamışsa, Grup, söz konusu hususları ilgili dipnotlarında açıklamaktadır. Şarta bağlı varlıklar, gerçekleşmedikçe muhasebeleştirilmemekte ve sadece dipnotlarda açıklanmaktadır.

2.11.22 Kiralama işlemleri

i) 1 Ocak 2019 sonrasında uygulanan muhasebe politikaları

TFRS 16, kiracılar için tek bir kiralama muhasebesi modelini getirmiştir. Grup, bir kiracı olarak, dayanak varlığı kullanım hakkını temsil eden kullanım hakkı varlığı ve ödemekle yükümlü olduğu kira ödemelerini temsil eden kiralama borçlarını finansal tablolarına almıştır. Kiraya veren açısından muhasebeleştirme, önceki muhasebe politikalarına benzer şekildedir.

Grup, TFRS 16’ya ilk geçişte tüm kolaylaştırıcı hükümlerden yararlandığından kullanım hakkı varlığı ve kiralama borcunun eşit tutarda çıkmasıyla sonuçlanan kısmi geriye dönük yaklaşımı uygulamıştır. Muhasebe politikalarındaki değişikliklerin detayları aşağıda açıklanmıştır.

a) Kiralama tanımı

TFRS 16’ya geçişte, Grup, hangi işlemlerin kiralama olarak sınıflandırılmasıyla ilgili olarak; eski haliyle kiralama olarak tanımlanan sözleşmeleri kolaylaştırıcı uygulamayı kullanarak kiralama tanımını karşılayıp karşılamadığını yeniden değerlendirilmeksizin uygulamayı seçmiştir. Dolayısıyla, TFRS 16’yı sadece daha önce kira sözleşmeleri olarak tanımlanan sözleşmelere uygulamıştır. TMS 17 ve TFRS Yorum 4’e göre kiralama içermeyen sözleşmelerin, bir kiralama işlemi içerip içermediği yeniden değerlendirilmemiştir. Bu nedenle, TFRS 16 kapsamındaki kiralama tanımı yalnızca 1 Ocak 2019’da veya sonrasında yapılan veya değişikliğe uğrayan sözleşmelere uygulanmıştır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.22 Kiralama işlemleri (Devamı)

i) 1 Ocak 2019 sonrasında uygulanan muhasebe politikaları (Devamı)

b) Kiracı olarak

Kiracı olarak, Şirket daha önce kiralama işleminin, varlığın mülkiyetine sahip olmaktan kaynaklanan risk ve faydaların tamamının devredilip devredilmediğinin değerlendirilmesine dayalı olarak faaliyet veya finansal kiralama olarak sınıflandırılmış olmasına karşın artık Grup TFRS 16 uyarınca, kiralamalar için kullanım hakkı varlıklarını ve kiralama borçlarını finansal tablolarına almıştır.

Kullanım hakkı varlıklarının defter değerleri aşağıdaki gibidir;

	Maddi duran varlıklar
	Taahhütler
1 Ocak 2019 itibarıyla bakiye	903
31 Aralık 2019 itibarıyla bakiye	5.983

i. Önemli muhasebe politikaları

Grup, kiralamanın fiilen başladığı tarihte kullanım hakkı varlığını ve kira yükümlülüğünü finansal tablolarına alır. Kullanım hakkı varlığı, başlangıçta maliyet değeri üzerinden ölçülür ve sonradan birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü zararları düşülmüş ve kira yükümlülüğünün yeniden ölçümüne göre düzeltilmiş maliyeti üzerinden ölçer.

Kiralamanın fiilen başladığı tarihte, kira yükümlülüğü o tarihte ödenmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçülür. Kira ödemeleri, kiralamadaki zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda, bu oran, kolaylıkla belirlenememesi durumunda, Grup'un alternatif borçlanma faiz oranını kullanarak iskonto edilir. Genel olarak, Grup iskonto oranı olarak alternatif borçlanma faiz oranını kullanmıştır. Grup'un, 1 Ocak 2019 itibarıyla finansal durum tablosuna yansıttığı TL kira yükümlülüklerine uyguladığı alternatif borçlanma faiz oranlarının ağırlıklı ortalaması %23,4'tir.

Kiralamanın fiilen başladığı tarihten sonra kiracı, kira yükümlülüğünün defter değerini, kira yükümlülüğündeki faizi yansıtacak şekilde artırır ve defter değerini, yapılan kira ödemelerini yansıtacak şekilde azaltır. Kiralama süresinde ve varlığı satın alma opsiyonuna ilişkin yapılan değerlendirmede değişiklik olması durumunda ve kalıntı değer taahhüdü kapsamında ödenmesi beklenen tutarlarda bir değişiklik olması ve endeks veya oranda meydana gelen bir değişiklik sonucunda bu ödemelerde bir değişiklik olması durumlarında yeniden ölçülür.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.22 Kiralama işlemleri (Devamı)

i) 1 Ocak 2019 sonrasında uygulanan muhasebe politikaları (Devamı)

b) Kiracı olarak (Devamı)

i. Önemli muhasebe politikaları (Devamı)

ii. Geçiş

Daha önce, Grup, kiralamalarını TMS 17 uyarınca faaliyet kiralaması olarak sınıflandırmıştır.

Geçiş sırasında, TMS 17 kapsamında faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılan kiralamalar için, kira yükümlülüğü, geri kalan kira ödemelerinin kiracının ilk uygulama tarihindeki alternatif borçlanma faiz oranı kullanılarak iskonto edilmiş bugünkü değeri üzerinden ölçülmüştür. Kullanım hakkı varlıkları her bir kiralama bazında aşağıdakilerden birine göre ölçülmüştür:

– Kiralamanın fiilen başladığı tarihten bu yana uygulanıyormuş gibi, ancak kiracının ilk uygulama tarihindeki alternatif borçlanma faiz oranı kullanılarak iskonto edilmiş defter değeri üzerinden

Grup, daha önce TMS 17 kapsamında faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılan kiralamalar için TFRS 16'yı uygularken aşağıdaki kolaylaştırıcı uygulamaları kullanmıştır;

– 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla sözleşmenin bitmesine 12 aydan daha az kiralama süresi olan kiralamalar için kullanım hakkı varlıklarını ve borçlarını muhasebeleştirme için kısa vadeli kiralamalar muafiyetini uygulamıştır.

– İlk uygulama tarihinde kullanım hakkı varlığını ölçerken başlangıçtaki doğrudan maliyetleri dahil edilmemiştir.

– Sözleşmenin, sözleşmeyi uzatma veya sonlandırma seçenekleri içermesi durumunda, kiralama süresi belirlenirken bunlara ilişkin yönetimin yeni değerlendirmeleri kullanılmıştır.

c) Finansal tablolara etkileri

i. Geçiş etkisi

TFRS 16'ya geçiş etkisi aşağıda özetlenmiştir.

	1 Ocak 2019
Maddi duran varlıklarda sunulan kullanım hakkı varlıkları	903
Kira yükümlülüğü	903

ii. Cari dönem etkisi

Başlangıçta TFRS 16'nın bir sonucu olarak, daha önce faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılan kiralamalar ile ilgili olarak Grup, 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla 5.983 TL kullanım hakkı ve 6.120 TL kiralama yükümlülüğü muhasebelemiştir.

Ayrıca, TFRS 16 kapsamındaki kira sözleşmeleriyle ilgili olarak, Grup faaliyet kiralaması gideri yerine amortisman ve faiz giderleri muhasebelemiştir. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Grup bu kiralamalardan 805 TL değerinde amortisman gideri ve 310 TL faiz gideri muhasebelemiştir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.22 Kiralama işlemleri (Devamı)

ii) 1 Ocak 2019 öncesinde uygulanan muhasebe politikaları

Mülkiyete ait risk ve kazanımların önemli bir kısmının kiracıya ait olduğu kiralama işlemi, finansal kiralama olarak sınıflandırılmaktadır. Diğer bütün kiralamalar, faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılmaktadır.

2.11.23 Çalışanlara sağlanan faydalar

Grup, mevcut iş kanunu gereğince, emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen ve en az bir yıl hizmet vermiş personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür.

Grup, ilişikteki konsolide finansal tablolarda, kıdem tazminatı karşılığını projeksiyon metodunu kullanarak ve Grup'un personel hizmet süresini tamamlama ve kıdem tazminatına hak kazanma konularında geçmiş yıllarda kazandığı deneyimlerini baz alarak hesaplamış ve bilanço tarihinde devlet tahvilleri kazanç oranı ile iskonto etmiştir.

1 Ocak 2013 tarihinden sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerli olmak üzere yayınlanan TMS 19 (değişiklik), "Çalışanlara Sağlanan Faydalar" uyarınca, kıdem tazminatı karşılığı hesaplamasında kullanılan aktüeryal varsayımlardaki değişiklikler neticesinde oluşan, aktüeryal kar/zarar tutarları kapsamlı kar veya zarar tablosunda gösterilmektedir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

2.11.24 Finansal bilgilerin bölümlere göre raporlanması

Faaliyet bölümü, Grup'un diğer kısımları ile yapılan işlemlere ilişkin hasılat ve giderler de dahil olmak üzere, hasılat elde edebildiği ve harcama yapabildiği, işletme faaliyetlerinde bulunan, faaliyet sonuçlarının, bölüme tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınması ve bölümün performansının değerlendirilmesi amacıyla işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili merci tarafından düzenli olarak gözden geçirildiği ve hakkında ayrı finansal bilgilerin mevcut olduğu bir kısımdır.

Grup'un faaliyetlerine ilişkin karar almaya yetkili merci tarafından düzenli olarak gözden geçirilen ve finansal performansları ayrı takip edilen bölümleri bulunmadığından faaliyet bölümlerine göre raporlama yapılmamıştır.

2.11.25 Hisse bazlı ödemeler

İşletmenin özkaynağına dayalı finansal araçların, hissedarları tarafından, mal veya hizmet sağlayanlara, çalışanlar da dahil olmak üzere, intikal ettirilmesi işlemi, ilgili işlemin sağlanan mal veya hizmet dışında bir ödemeye istinaden yapıldığı açık olarak anlaşılmadıkça, hisse bazlı ödeme işlemidir.

Grup, hisse bazlı ödeme işlemlerinden elde edilen veya devralınan mal veya hizmetleri, mallar teslim alındıkça ya da hizmetler sağlandııkça muhasebeleştirir. İşletme, mal veya hizmetlerin özkaynaktan karşılanan hisse bazlı ödeme işlemleri yoluyla elde edilmesi durumunda özkaynaklarda, nakit olarak ödenen hisse bazlı ödeme işlemleri yoluyla elde edilmesi durumunda ise borçlarda, anılan işlemler karşılığı meydana gelen artışları muhasebeleştirir.

2.11.26 Vergilendirme

Vergi gideri veya geliri, dönem içerisinde ortaya çıkan kazanç veya zararlar ile alakalı olarak hesaplanan yasal ve ertelenmiş verginin toplamıdır.

Ertelenmiş vergi, bilanço yükümlülüğü metoduna göre bilanço tarihinde geçerli olan vergi oranları kullanılarak hesaplanmıştır. Ertelenmiş vergi, aktif ve pasiflerin konsolide finansal tablolarda yansıtılan değerleri ile vergi matrahları arasındaki geçici farkların vergi etkisi olup, finansal raporlama amacıyla dikkate alınarak yansıtılmaktadır. Ertelenmiş vergi aktifleri ilerde bu zamanlama farklılıklarının kullanılabilceği bir mali kar oluşabileceği ölçüde; tüm indirilebilir geçici farklar, kullanılmayan teşvik tutarları ile geçmiş dönemlere ilişkin taşınan mali zararlar için tanımlanır. Ertelenmiş vergi aktifleri her bilanço döneminde gözden geçirilmekte ve ertelenmiş vergi aktifinin ilerde kullanılması için yeterli mali karın oluşmasının mümkün olmadığı durumlarda, bilançoda taşınan değeri azaltılmaktadır. Özkaynaklar hesabı altında muhasebeleştirilen gelir ve gider kalemlerine ilişkin ertelenmiş vergi tutarları da özkaynaklar hesabı altında takip edilir.

Ertelenmiş vergi aktifleri ve pasifinin hesaplanmasında, Grup'un bu geçici farkları kullanabileceğini düşündüğü tarihlerde geçerli olacak vergi oranları -bilanço tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş veya girmesi kesinleşmiş olan oranlar baz alınarak- kullanılmaktadır. Her bilanço döneminde Grup, ertelenmiş vergi varlıklarını gözden geçirmekte ve gelecekte indirilebilir olması ihtimali göz önüne alınarak muhasebeleştirilmektedir.

NOT 3 - İŞLETME BİRLEŞMELERİ

Bulunmamaktadır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 4 - NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla nakit ve nakit benzerleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kasa	36	60
Bankalar - vadeli mevduat	15.643.225	11.462.603
Bankalar - vadesiz mevduat	519.100	96.640
Ters repo alacakları	29.338	19.554
Yatırım fonları (B tipi likit)	2.651	5.410
Para piyasalarından alacaklar	-	623.670
Bilançoda yer alan toplam nakit ve nakit benzerleri	16.194.350	12.207.937
Nakit ve nakit benzerlerine ait faiz gelir reeskontları	(20.833)	(32.215)
12 aylık beklenen kredi zarar karşılığı	22.742	16.607
Nakit akış tablosunda yer alan toplam nakit ve nakit benzerleri	16.196.259	12.192.329

Grup, 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla 16.194.350 TL tutarındaki nakit ve nakit ve nakit benzerleri için, TFRS 9 kapsamında 22.742 TL tutarında 12 aylık beklenen kredi zarar karşılığı hesaplamıştır.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla bloke mevduat bulunmamaktadır (31 Aralık 2018: Bulunmamaktadır).

Bankalar - Vadeli mevduat

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, vadeli mevduatın detayları aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2019	Tutar (TL)	Efektif faiz oranı (%)	Vade tarihi
TL	8.799.398	11,38	2 Ocak 2020 – 31 Mart 2020
ABD Doları	3.429.554	2,70	2 Ocak 2020-13 Şubat 2020
Avro	3.414.273	0,72	2 Ocak 2020 - 4 Şubat 2020
Toplam	15.643.225		

31 Aralık 2018	Tutar (TL)	Efektif faiz oranı (%)	Vade tarihi
TL	6.658.832	24,28	2 Ocak 2019 – 26 Şubat 2019
ABD Doları	3.017.718	5,51	2 Ocak 2019-14 Şubat 2019
Avro	1.786.053	2,99	2 Ocak 2019
Toplam	11.462.603		

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 5 - ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR

Grup’un özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlarının hiçbiri halka açık şirket değildir ve bu nedenle kayıtlı piyasa fiyatları bulunmamaktadır.

Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen müşterek yönetime tabi ortaklıkların, 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla özet finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

Müşterek yönetime tabi ortaklıklar

31 Aralık 2019	Ortaklık payları (%)	Toplam varlıklar	Toplam yükümlülükler	Net varlıklar	Cari dönem karı / (zararı)	BİST’in kar / (zarar)’daki payı	BİST’in net varlıklardaki payı
Finans Teknopark A.Ş.	51,00	2.033	1	2.032	27	14	1.036
Tasfiye Halinde Borsa İstanbul İTÜ Teknoloji A.Ş.	50,00	154	-	154	(2)	(1)	77
Toplam						13	1.113

31 Aralık 2018	Ortaklık payları (%)	Toplam varlıklar	Toplam yükümlülükler	Net varlıklar	Cari dönem karı / (zararı)	BİST’in kar / (zarar)’daki payı	BİST’in net varlıklardaki payı
Finans Teknopark A.Ş.	50,00	7.231	5.072	2.159	674	337	1.079
Borsa İstanbul İTÜ Teknoloji A.Ş.	50,00	175	19	156	(1)	(1)	78
Toplam						336	1.157

BORSA İSTANBUL A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 5 - ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR (Devamı)

Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen iştiraklerin 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla özet finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

İştirakler

31 Aralık 2019	Ortaklık payları (%)	Toplam varlıklar	Toplam yükümlülükler	Net Cari dönem varlıklar	Net Cari dönem karı	BİST'in kar'daki payı	BİST'in net varlıklardaki payı
Enerji Piyasaları İşletme A.Ş.	30,83	293.621	81.317	212.304	41.771	12.878	65.453
Sermaye Piy. Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş.	34,27	34.999	4.058	30.941	7.176	2.459	10.603
Karadağ Borsası	24,43	16.400	259	16.141	1.503	367	3.943
Kırgızistan Borsası	16,33	2.948	76	2.872	-	-	469
Toplam						15.704	80.468

31 Aralık 2018	Ortaklık payları (%)	Toplam varlıklar	Toplam yükümlülükler	Net Cari dönem varlıklar	Net Cari dönem karı	BİST'in kar'daki payı	BİST'in net varlıklardaki payı
Enerji Piyasaları İşletme A.Ş.	30,83	291.167	110.246	180.921	55.121	16.994	55.778
Sermaye Piy. Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş.	34,27	26.878	3.129	23.749	7.355	2.521	8.139
Karadağ Borsası	24,43	14.690	45	14.645	1.911	467	3.578
Kırgızistan Borsası	16,33	2.948	191	2.757	10	2	450
Toplam						19.984	67.945

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 5 - ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR (Devamı)

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerinde, özkaynak yöntemiyle değerlendirilen müşterek yönetime tabi ortaklıkların ve iştiraklerin hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak – 31 Aralık 2019	1 Ocak – 31 Aralık 2018
Dönem başı - 1 Ocak	69.102	48.222
İştiraklerden alınan temettüleri	(3.202)	-
İştirak ve müşterek yönetime tabi ortaklıklardan elde edilen gelir ve giderler, (net)	15.717	20.320
Yabancı para çevrim farkları	(36)	560
Dönem sonu – 31 Aralık	81.581	69.102

NOT 6 - FİNANSAL YATIRIMLAR

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, kısa vadeli finansal yatırımların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar	869.416	7.741
Vadesi üç aydan uzun vadeli mevduat	40.049	32.013
Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar	33.288	-
Toplam	942.753	39.754

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, uzun vadeli finansal yatırımların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar	11.189	11.193
İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar	54.366	69.980
Toplam	65.555	81.173

BORSA İSTANBUL A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 6 - FİNANSAL YATIRIMLAR (Devamı)

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, borçlanma senetlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019		31 Aralık 2018	
	Kayıtlı değeri	Faiz oranı (%)	Kayıtlı değeri	Faiz oranı (%)
Devlet tahvili	628.252	3,45	-	-
Eurobondlar	131.899	4,69	-	-
Bonolar	75.034	11,59	-	-
Varlığa dayalı menkul kıymetler	41.265	16,99	69.730	16,99
Sukuklar	33.288	11,73	7.099	23,00
Sertifikalar	24.046	11,75	642	-
Repolar	23.013	11,10	-	-
Özel sektör tahvili	273	18,44	250	16,40
Toplam	957.070		77.721	

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklardan repo işlemlerine konu olanlar bulunmamaktadır.

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, teminat olarak verilen finansal yatırım bulunmamaktadır.

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, sermayede payı temsil eden gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar detayı aşağıdaki gibidir:

Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar	31 Aralık 2019		31 Aralık 2018	
	İştirak oranı (%)	Kayıtlı değeri	İştirak oranı (%)	Kayıtlı değeri
Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş.	21,79	6.250	21,79	6.250
Ege Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk A.Ş.	19,97	3.320	19,97	3.320
Saraybosna Borsası	16,68	799	16,68	799
Bakü Borsası	4,76	157	4,76	157
Diğer	<0,01	663	<0,01	667
Toplam		11.189		11.193

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 7 - TİCARİ ALACAKLAR VE DİĞER ALACAKLAR

Ticari alacaklar

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, ilişkili olmayan taraflardan kısa vadeli ticari alacakların detayı aşağıdaki gibidir:

İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Üyelerden alacaklar(*)	96.811	47.187
Verilen krediler	157.493	14.800
Saklama ve komisyon alacakları	22.466	14.407
Şüpheli ticari alacaklar	677	580
Ömür boyu beklenen kredi zarar karşılığı	(1.083)	(659)
Toplam	276.364	76.315

(*) Üyelerden alacaklar; BİST üyelerine ait tescil ücreti pay piyasası borsa payı, borçlanma araçları piyasası borsa payı, yıllık üyelik aidatı, pay piyasası, borçlanma araçları piyasası terminal kullanım ücretleri ve data hattı ücretlerinden oluşmaktadır

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, ticari alacaklarının kalan vadeleri 3 aydan kısadır.

Ömür boyu beklenen kredi zarar karşılığı

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait, ticari alacaklar değer düşüklüğü karşılığının hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak – 31 Aralık 2019	1 Ocak – 31 Aralık 2018
Dönem başı - 1 Ocak	(659)	(1.965)
TFRS 9'un ilk uygulamasına ilişkin düzeltme	-	(337)
Dönem içerisinde ayrılan karşılıklar	(485)	(131)
Dönem içerisinde yapılan tahsilatlar	23	69
Dönem içinde iptal edilen/ters çevrilen karşılıklar	38	1.705
Dönem sonu – 31 Aralık	(1.083)	(659)

Diğer alacaklar

İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, ilişkili olmayan taraflardan kısa vadeli diğer alacakların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Diğer alacaklar	251	253
Personelden alacaklar	122	554
Toplam	373	807

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 8 - DİĞER VARLIKLAR

Diğer dönen varlıklar

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, diğer dönen varlıkların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
VİOP teminatlarından alacaklar	6.461	18.954
İş avansları	733	3.745
Verilen depozito ve teminatlar	252	57
Diğer	2.346	9.636
Toplam	9.792	32.392

Diğer duran varlıklar

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, diğer duran varlıkların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Verilen depozito ve teminatlar	806	620
Toplam	806	620

NOT 9 - ERTELENMİŞ GELİRLER

Kısa vadeli ertelenmiş gelirler

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, kısa vadeli ertelenmiş gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Gelecek aylara ait gelirler	3.715	2.154
Toplam	3.715	2.154

Uzun vadeli ertelenmiş gelirler

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, uzun vadeli ertelenmiş gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Gelecek yıllara ait gelirler	814	1.866
Toplam	814	1.866

BORSA İSTANBUL A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 10 - PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER***Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler***

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, kısa vadeli peşin ödenmiş giderlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Gelecek aylara ait giderler	14.587	19.184
Toplam	14.587	19.184

Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, uzun vadeli peşin ödenmiş giderlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Gelecek yıllara ait giderler	1.335	6.026
Toplam	1.335	6.026

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 11 - YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait yatırım amaçlı gayrimenkullerin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Değerleme metodu	1 Ocak 2019	Değerleme artışları/(azalışları)	31 Aralık 2019
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	Emsal karşılaştırma	23.175	325	23.500
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	Emsal karşılaştırma	38.630	(4.355)	34.275
Toplam		61.805	(4.030)	57.775

	Değerleme metodu	1 Ocak 2018	Değerleme artışları	31 Aralık 2018
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	Emsal karşılaştırma	23.000	175	23.175
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	Emsal karşılaştırma	36.355	2.275	38.630
Toplam		59.355	2.450	61.805

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Grup’un İstanbul Akmerkez Alışveriş Merkezi’nde ve İstanbul Şişli’de yer alan yatırım amaçlı gayrimenkulleri bulunmakta olup, SPK tarafından yetkilendirilmiş bağımsız gayrimenkul değerlendirme şirketlerinin Akmerkez Alışveriş Merkezi’nin 4 Aralık 2019 tarihli raporuna göre gerçeğe uygun değeri 23.500 TL’dir.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla kullanımda olmayan ve kira getirisi elde etme kararı alınan Şişli Hizmet Binası, maddi duran varlıklar altından yatırım amaçlı gayrimenkullere sınıflanmıştır. Söz konusu yatırım amaçlı gayrimenkulün 24 Aralık 2019 tarihli raporuna göre gerçeğe uygun değeri 34.275 TL’dir.

31 Aralık 2019 tarihinde sona eren hesap döneminde yatırım amaçlı gayrimenkullerden elde edilen kira geliri 600 TL’dir (31 Aralık 2018: 600 TL).

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla finansal tablolarda, yatırım amaçlı gayrimenkul olarak sınıflandırılan taşınmazların gerçeğe uygun değerinin bulunması esnasında kullanılan önemli değerlendirme, tahmin ve varsayımlar aşağıda açıklanmıştır:

Gayrimenkul adı	Değerleme yöntemi	Ekspertiz raporu tarihi	Emsal m ² değeri TL
Akmerkez Büro	“Emsal karşılaştırma”	4 Aralık 2019	26,111
Şişli Hizmet Binası	“Emsal karşılaştırma”	24 Aralık 2019	7,542

Yatırım amaçlı gayrimenkuller üzerinde aktifleştirilmiş olan borçlanma maliyeti, herhangi bir ipotek veya rehin gibi bir kısıtlama bulunmamaktadır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 12 - MADDİ DURAN VARLIKLAR

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait maddi duran varlıkların hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Binalar	Tesis makine ve cihazlar	Taşıtlar	Döşeme ve demirbaşlar	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Kullanım hakkı	Toplam
1 Ocak 2019								
Dönem başı net kayıtlı değer	28.052	12.873	119	26.534	122.865	12.480	-	202.923
Girişler	-	4.740	-	17.264	4.267	31.263	6.788	64.322
Çıkışlar	-	-	-	(90)	-	-	-	(90)
Transfer	-	-	-	(2.232)	25.624	(24.967)	-	(1.575)
Cari dönem amortismanı	(581)	(8.275)	(44)	(8.167)	(5.491)	-	(805)	(23.363)
31 Aralık 2019	27.471	9.338	75	33.309	147.265	18.776	5.983	242.217

	Binalar	Tesis makine ve cihazlar	Taşıtlar	Döşeme ve demirbaşlar	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
1 Ocak 2018							
Dönem başı net kayıtlı değer	28.617	15.611	172	21.076	127.550	5.594	198.620
Girişler	16	6.180	-	16.899	716	17.369	41.180
Çıkışlar	-	-	-	(126)	-	-	(126)
Transfer	-	-	-	(5.524)	-	(10.483)	(16.007)
Cari dönem amortismanı	(581)	(8.918)	(53)	(5.791)	(5.401)	-	(20.744)
31 Aralık 2018	28.052	12.873	119	26.534	122.865	12.480	202.923

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait maddi duran varlıklar üzerinde ipotek ve rehin bulunmamaktadır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.
31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 13 - MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait maddi olmayan duran varlıkların hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Haklar	Bilgisayar yazılımları	Geliştirme maliyetleri ^(*)	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
1 Ocak 2019					
Dönem başı net kayıtlı değer	353.914	26.548	34.873	-	415.335
Girişler	5.568	9.620	-	-	15.188
Çıkışlar	-	(111)	-	-	(111)
Transferler	(1.534)	-	3.109	-	1.575
Cari dönem itfa payları	(24.000)	(7.709)	(11.025)	-	(42.734)
31 Aralık 2019	333.948	28.348	26.957	-	389.253

	Haklar	Bilgisayar yazılımları	Geliştirme maliyetleri ^(*)	Yapılmakta olan yatırımlar ^(**)	Toplam
1 Ocak 2018					
Dönem başı net kayıtlı değer	170.261	22.148	26.526	130.152	349.087
Girişler	68.703	12.885	-	4.190	85.778
Çıkışlar	(48)	-	(4)	-	(52)
Transferler	132.163	-	18.186	(134.342)	16.007
Cari dönem itfa payları	(17.165)	(8.485)	(9.835)	-	(35.485)
31 Aralık 2018	353.914	26.548	34.873	-	415.335

^(*) Grup'un 5746 sayılı Ar-Ge Kanunu kapsamında Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Ar-Ge Merkezi tescili bulunmaktadır. Bu kapsamda geliştirilen projeler için yapılan harcamalar aktifleştirilerek geliştirme maliyetleri hesabına alınmaktadır. Projelerin tamamlanmasına müteakip, toplam proje bedeli maddi olmayan duran varlık olarak aktifleştirilmekte ve amortismanına tabi tutulmaktadır. 31 Aralık 2019 tarihinde sona eren hesap döneminde 62 TL tutarında amortisman gideri Ar-Ge Merkezi kapsamında geliştirilen projeler için ayrılmakta olup aktifleştirilmiştir (31 Aralık 2018: 283 TL).

^(**) Grup'un 31 Aralık 2013 tarihinde Nasdaq OMX (“Nasdaq”) ile imzalamış olduğu anlaşmalara istinaden, Grup'un bünyesindeki piyasaların teknolojik altyapısını teşkil eden tüm yazılımların, Grup ihtiyaçları doğrultusunda geliştirilen yazılım paketleri ile yenilenmesi ve uygulanması sürecindeki ilave zorunlu maliyetleri içermektedir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 14 - DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI

MKK'nın 5746 sayılı Ar-Ge Kanunu kapsamında Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 8 Kasım 2018 tarihli yazı ile Ar-Ge Merkezi statüsünün devam ettirileceği bildirilmiştir.

Borsa İstanbul'un 5746 sayılı Ar-Ge Kanunu kapsamında Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 6 Kasım 2018 tarihli yazı ile Ar-Ge Merkezi statüsünün devam ettirileceği bildirilmiştir.

Takasbank'ın 5746 sayılı Ar-Ge Kanunu kapsamında Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 20 Nisan 2017 tarihli yazı ile Ar-Ge Merkezi kapsamına alınmıştır.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, 21.629 TL tutarında Ar-Ge vergi indirimi vergi hesaplamasında indirim kalemi olarak dikkate alınmıştır (31 Aralık 2018: 28.868 TL).

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla TÜBİTAK'tan alınan Ar-Ge yardımı bulunmamaktadır (31 Aralık 2018: 310 TL).

Ar-Ge teşvikleri kapsamında indirimli kurumlar vergisi ödemesine imkan sağlayan devlet teşvikleri TMS 12 “Gelir Vergileri” standardı kapsamında değerlendirilmektedir.

NOT 15 - TİCARİ BORÇLAR VE DİĞER BORÇLAR

İlişkili olmayan taraflara kısa vadeli ticari borçlar

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, ilişkili olmayan taraflara kısa vadeli ticari borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Üyelerin alacakları(*)	850.501	360.044
Ticari borçlar(**)	86.894	76.963
Yurtiçi satıcılara muhtelif borçlar	10.483	10.951
Toplam	947.878	447.958

(*) Organize piyasalarda işlem yapmak isteyen, aracı kurumlar, bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketlerinin ilgili piyasalara teminat yatırabilmek, takas borçlarını ödeyebilmek ve müşterilerine para transferi yapabilmek için Takasbank nezdinde açılmış üye bakiyelerinden oluşmaktadır.

(**) Grup'un stratejik ortaklık anlaşması kapsamında yapmış olduğu işlemlerden kaynaklanmaktadır.

İlişkili taraflara diğer borçlar

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, ilişkili taraflara diğer borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Sermaye Piyasası Kurul Payı gider tahakkuku	87.544	79.876
Diğer borçlar	171	416
Toplam	87.715	80.292

İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla ilişkili olmayan taraflara diğer borçlar 348 TL'dir (31 Aralık 2019: 1.147 TL).

BORSA İSTANBUL A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 15 - TİCARİ BORÇLAR VE DİĞER BORÇLAR (devamı)***İlişkili olmayan taraflara uzun vadeli ticari borçlar***

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, uzun vadeli ticari borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Ticari borçlar (*)	166.840	218.674
Toplam	166.840	218.674

(*) Grup’un stratejik ortaklık anlaşması kapsamında yapmış olduğu işlemlerden kaynaklanmaktadır.

NOT 16 – TÜREV ARAÇLAR***Türev varlıklar***

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, türev varlıklar detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
<i>Türev varlıklar</i>		
Swap işlemleri	40.015	-
Toplam	40.015	-

NOT 17 - KISA VADELİ KARŞILIKLAR***Diğer kısa vadeli karşılıklar***

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, diğer kısa vadeli karşılıkların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Dava karşılıkları	20.360	16.100
Toplam	20.360	16.100

BORSA İSTANBUL A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 18 - KISA VADELİ BORÇLANMALAR

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, kısa vadeli borçlanmaların detayı aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2019	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı %	Para birimi	Orijinal tutar	TL karşılığı
Kısa vadeli borçlanmalar	1,67	ABD Doları	334.833	1.988.973
	0,01	Avro	318.300	2.116.887
	-	TL	-	-
				4.105.860

31 Aralık 2018	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı %	Para birimi	Orijinal tutar	TL karşılığı
Kısa vadeli borçlanmalar	2,40	ABD Doları	316.163	1.663.301
	0,12	Avro	184.000	1.109.155
	23,40	TL	652.957	652.957
				3.425.413

NOT 19 - KİRALAMA YÜKÜMLÜLÜKLERİ

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla kiralama yükümlülüklerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019		31 Aralık 2018	
	Brüt	Net	Brüt	Net
1 yıla kadar	1.800	1.519	-	-
1-5 yıl arası	5.930	4.601	-	-
Toplam	7.730	6.120	-	-

NOT 20 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER***Davalara ilişkin karşılıklar***

Grup'un lehine ve aleyhine açılmış ve halihazırda devam eden muhtelif davalar bulunmaktadır. Bu davalar işe iade ve piyasa üyeleri ile olan anlaşmazlıklardan kaynaklı davalardan oluşmaktadır. Grup yönetimi, her dönem sonunda bu davaların olası sonuçlarını ve finansal etkisini değerlendirmekte ve bu değerlendirme sonucunda olası yükümlülüklerle karşı gerekli görülen karşılıklar ayrılmaktadır. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, davalar için ayrılan karşılık tutarı 20.360 TL'dir (31 Aralık 2018: 16.100 TL) (Not 17).

BORSA İSTANBUL A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 20 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)**Taahhütler****Pasifte yer almayan taahhütlerin toplam tutarı**

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
<i>Üyelerden alınan teminatlar^(*)</i>		
Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası teminatları	416.131	104.554
Pay Piyasası teminatları	10.795	10.962
Borçlanma Araçları Piyasası teminatları	4.328	4.282
Toplam	431.254	119.798

(*) BİST'in işletmiş olduğu piyasalara ilişkin üyelerinden almış olduğu teminatları içermektedir.

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
<i>Mal ve hizmet satıcılarından alınan teminatlar</i>		
TL	58.369	63.049
ABD Doları	21.335	17.882
Avro	5.908	5.170
Toplam	85.612	86.101

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
<i>Emanete alınan kıymetler</i>		
BİST Zorunlu Eğitime Katkı Payı Fonu ^(*)	106.231	123.135
Toplam	106.231	123.135

(*) Kesintisiz Eğitime Katkı Payı adı altında İMKB Yönetim Kurulu tarafından 1997 yılında alınan bir kararla 32.000 TL bağışlanmıştır. Genel Kurul ve Yönetim Kurulu kararları çerçevesinde İMKB Zorunlu Eğitime Katkı Payı Fonu adı altında ilköğretim okulları yapımı için tahsis edilen ve kamu bankalarında vadeli hesaplarda değerlendirilen, İMKB tarafından yönetilen, ancak İMKB'nin mal varlığına dahil olmayan, 1999 yılına kadar İMKB aktif ve pasif hesaplarında izlenen bu tarihten sonra ise nazım hesaplarda takip edilmeye başlanan Zorunlu Eğitime Katkı Payı Fonu'nun 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla anapara tutarı üzerine ilave gelen faiz ile birlikte 106.231 TL'dir (31 Aralık 2018: 123.135 TL).

BORSA İSTANBUL A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

**NOT 21 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALARA İLİŞKİN KARŞILIKLAR VE
ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR KAPSAMINDA BORÇLAR*****Kısa vadeli çalışan hakları karşılıkları***

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Ödenecek sosyal güvenlik kesintileri	8.710	6.421
Personele borçlar	1.518	4.896
Toplam	10.228	11.317

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
İzin ücreti karşılığı	23.727	19.194
Personel prim karşılığı	26.468	21.462
Toplam	50.195	40.656

İzin ücreti karşılığı

Grup, yürürlükteki İş Kanunu'na göre iş yerinde işe başladığı günden itibaren deneme süresi de dahil olmak üzere, en az bir yıl çalışmış olan personelin doğmuş olan yıllık ücretli izin haklarından kullanılmayan kısımları için önceki dönemleri de kapsayan bir tutarı çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar hesabında tutmaktadır.

İzin ücreti karşılığının, 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak– 31 Aralık 2019	1 Ocak– 31 Aralık 2018
1 Ocak itibarıyla izin ücreti karşılığı	19.194	18.038
Dönem içinde yapılan ödemeler	(2.092)	(595)
Dönem içindeki artışlar	6.625	1.751
Dönem sonu – 31 Aralık	23.727	19.194

Personel prim karşılığı

Personel prim karşılığının, 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak– 31 Aralık 2019	1 Ocak– 31 Aralık 2018
1 Ocak itibarıyla personel prim karşılığı	21.462	19.310
Dönem içinde yapılan ödemeler	(21.462)	(18.934)
Dönem içindeki artışlar	26.468	21.086
Dönem sonu – 31 Aralık	26.468	21.462

BORSA İSTANBUL A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

**NOT 21 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALARA İLİŞKİN KARŞILIKLAR VE
ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR KAPSAMINDA BORÇLAR (Devamı)*****Uzun vadeli çalışan hakları karşılıkları***

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kıdem tazminatı karşılığı	33.371	26.506
Hizmet ikramiyesi karşılığı	1.227	3.738
Toplam	34.598	30.244

Kıdem tazminatı karşılığı

Türk İş Kanunu'na göre, Şirket bir senesini doldurmuş olan ve Şirket'le ilişkisi kesilen veya emekli olan 25 hizmet (kadınlarda 20) yılını dolduran ve emekliliğini kazanan (kadınlar için 58 yaşında, erkekler için 60 yaşında), askere çağrılan veya vefat eden personeli için kıdem tazminatı ödemekle mükelleftir. 23 Mayıs 2002 tarihindeki mevzuat değişikliğinden sonra emeklilikten önceki hizmet süresine ilişkin bazı geçiş süreci maddeleri çıkartılmıştır.

Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık maaş kadardır ve bu tutar 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla 6.379,86 tam Türk Lirası ile sınırlandırılmıştır (31 Aralık 2018: 5.434,42 tam Türk Lirası).

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığı çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gerekecek muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

TMS 19, Grup'un kıdem tazminatı karşılığını tahmin etmek için aktüer değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesini öngörmektedir. Buna göre toplam yükümlülüğün hesaplanmasında aşağıda yer alan aktüer öngörüler kullanılmıştır:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
İskonto oranı	%3,52	%5,09
Tahmin edilen personel devir hızı	%96,90	%97,63

Kıdem tazminatı karşılığının, 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
1 Ocak itibarıyla kıdem tazminatı karşılığı	26.506	24.369
Faiz maliyeti	3.018	2.197
Hizmet maliyeti	3.889	3.083
Dönem içindeki ödemeler	(5.007)	(3.355)
Aktüeryal kayıp/kazanç	4.965	212
Dönem sonu kıdem tazminatı karşılığı – 31 Aralık	33.371	26.506

BORSA İSTANBUL A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

**NOT 21 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALARA İLİŞKİN KARŞILIKLAR VE
ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR KAPSAMINDA BORÇLAR (Devamı)****Hizmet ikramiyesi karşılığı**

Mülga İMKB Personel Yönergesinin 49'uncu maddesi hükmü uyarınca personele ödenmek üzere, personelin kademesi ve kıdem yılı dikkate alınarak son gösterge ücret rakamı üzerinden hizmet ikramiyesi karşılığı hesaplanmaktadır.

Mülga İMKB Personel Yönergesi'nin hizmet ikramiyesine ilişkin 63'üncü maddesinin 5'inci fıkrası hükümlerinin geleceğe dönük uygulanmasına 30 Haziran 2012 tarihinde son verilmiş olup; 30 Haziran 2012 tarihi itibarıyla Borsa'da görevli her bir belirsiz süreli personel için bu tarihteki katsayı kıdem yılı (kıdem yılı kıstelyevm uygulanarak tespit edilmiştir) esasına göre hesaplanmış net TL tutarlarından oluşan bir liste hazırlanmıştır. 28 Eylül 2012 tarihine kadar haklı nedenlerle fesih halleri dışında iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi suretiyle ayrılacak olanlara, bu listede belirtilen tutar defaten ve net olarak nakden ödenmektedir.

Hizmet ikramiyesi karşılığının 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
1 Ocak itibarıyla hizmet ikramiyesi karşılığı	3.738	6.086
Dönem içindeki ödemeler	(2.511)	(2.348)
31 Aralık itibarıyla hizmet ikramiyesi karşılığı	1.227	3.738

NOT 22 - DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER***Diğer kısa vadeli yükümlülükler***

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, kısa vadeli diğer yükümlülüklerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Alınan depozito ve teminatlar ^(*)	9.349.133	6.131.758
Beklenen zarar karşılığı (bilanço dışı kalemler)	14.744	36.379
Ödenecek vergi ve harçlar	26.687	36.080
Diğer	2.485	5.035
Toplam	9.393.049	6.209.252

^(*) BİAŞ Garanti Fonu, BİAŞ Borçlanma ve Pay Piyasaları, Takasbank Para Piyasası (TPP), Ödünç Pay Piyasası (ÖPP), Borsa İstanbul Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası (VİOP), Elektrik Piyasası, Kaldıraçlı alım satım işlemlerinin yapıldığı piyasalar nezdinde, piyasa ve pazarlarda alım satım amaçlı gerçekleştirilen sözleşmeler için alınmış teminatlardır.

Diğer uzun vadeli yükümlülükler

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, diğer uzun vadeli yükümlülüklerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Alınan depozito ve teminatlar	8.870	8.631
Toplam	8.870	8.631

BORSA İSTANBUL A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 23 - ÖZKAYNAKLAR (Devamı)**Ödenmiş sermaye**

6362 Sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 138'inci maddesi'nde öngörüldüğü üzere, Borsa İstanbul Anonim Şirketi'nin faaliyet konusu ve amacı, sermaye miktarı, payları, payların devir esasları, 6102 sayılı Kanununun 478'inci maddesinin dördüncü fıkrasına tabi olmaksızın paylara tanınacak imtiyazlar, tasfiye, devir, birleşme, fesih, halka arz sınırlamaları, organları, komiteleri, bunların oluşumu, görev yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları, hesapları ve kârlarının dağıtımı ile teşkilatına ilişkin esaslar ile sair hususların yer aldığı esas sözleşmesi Sermaye Piyasası Kurulu tarafından hazırlanarak, ilgili Bakanın onayını müteakip 3 Nisan 2013 tarihinde ticaret siciline re'sen tescil edilmiştir. Şirketin esas sözleşmesinde de belirtildiği üzere Şirketin kuruluş sermayesi 423.234.000 tam Türk Lirası olup, bu sermaye her biri bir kuruş değerinde 42.323.400.000 adet nama yazılı paya ayrılmıştır.

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, Şirket'in sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

Ortağın Adı/Unvanı	31 Aralık 2019		31 Aralık 2018	
	Pay tutarı (TL)	Sermaye oranı (%)	Pay tutarı (TL)	Sermaye oranı (%)
Türkiye Varlık Fonu	383.450	90,60	341.126	80,60
Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği	5.502	1,30	5.502	1,30
Borsa İstanbul A.Ş.	9.590	2,27	9.417	2,23
Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası ^(*)	-	-	42.324	10,00
Diğer	24.692	5,83	24.865	5,87
Toplam	423.234	100,00	423.234	100,00

^(*) Türkiye Varlık Fonu, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'na (EBRD) ait %10 oranındaki payı satın almış ve ortaklık oranını %90,60'a çıkarmıştır.

Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	448.302	392.550
Toplam	448.302	392.550

Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedek akçeler, birinci ve ikinci tertip yasal yedek akçelerden oluşmaktadır. Birinci tertip yasal yedek akçeler, Şirket sermayesinin %20'sine ulaşmaya kadar yasal dönem karının %5'i oranında ayrılmaktadır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5'ini aşan dağıtılan karın %10'udur. Birinci ve ikinci yasal yedek akçeler, toplam sermayenin %50'sini aşmadığı sürece dağıtılamazlar; ancak ihtiyari yedek akçelerin tükenmesi halinde zararların karşılanmasında kullanılabilirler.

Geçmiş yıllar karları

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla geçmiş yıllar karları 1.018.679 TL'dir (31 Aralık 2018: 260.483 TL). Borsa İstanbul A.Ş.'nin 12 Nisan 2019 tarihinde yapılan Genel Kurulunda hissedarlara 179.687 TL kar dağıtım kararı alınmıştır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 23 - ÖZKAYNAKLAR (Devamı)**Paylara ilişkin primler**

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Paylara ilişkin primler	12.418	12.418
Toplam	12.418	12.418

Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler***Yeniden değerlendirme değer artışı yedeği***

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Yeniden değerlendirme değer artışı yedeği	13.677	13.677
Toplam	13.677	13.677

Değer artışı yedeği, maddi duran varlıkların yatırım amaçlı gayrimenkul olarak yeniden sınıflandırılmasından önce yapılan yeniden değerlemelerinden meydana gelmektedir (Not 11).

Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları

Kıdem tazminatı karşılığı, Grup'un, çalışanların emekli olmasından doğan gelecekteki olası yükümlülüğün bugünkü değerinin tahmini ile hesaplanır. Grup, 2012 yılında TMS 19'da meydana gelen ve 1 Ocak 2014'ten itibaren geçerli olan değişikliği uygulamaya başlayarak, kıdem tazminatı karşılığına ilişkin tüm aktüeryal kayıp ve kazançları diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirmiştir. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla yeniden değerlendirme ölçüm farkı olarak bilançoda özkaynaklar altında gösterilen ölçüm kayıpları 9.456 TL'dir (31 Aralık 2018: 6.093 TL).

Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler***Yabancı para çevrim farkları***

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Yabancı para çevrim farkları	1.397	1.433
Toplam	1.397	1.433

Yabancı para çevrim farkları, Grup'un yurtdışı faaliyetlerine ait finansal tablolarının geçerli para biriminden raporlama para birimine çevriminden kaynaklanan yabancı para kur farklarından oluşmaktadır.

Geri alınmış paylar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Geri alınmış paylar	(99.016)	(97.666)
Toplam	(99.016)	(97.666)

BORSA İSTANBUL A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 24 - HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETLERİ

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait brüt karın detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak – 31 Aralık 2019	1 Ocak – 31 Aralık 2018
Hizmet gelirleri	1.930.577	1.539.679
Eksi: İskontolar ve indirimler	(6.920)	(1.012)
Satışlar	1.923.657	1.538.667
Satışların maliyetleri	(196.657)	(161.847)
Brüt kar	1.727.000	1.376.820

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait hizmet gelirlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak – 31 Aralık 2019	1 Ocak – 31 Aralık 2018
Takasbank faiz gelirleri	732.323	684.568
Borsa payı gelirleri	513.827	328.015
<i>Borçlanma araçları piyasası</i>	<i>224.552</i>	<i>58.791</i>
<i>Pay piyasası</i>	<i>117.875</i>	<i>114.153</i>
<i>Vadeli işlemler ve opsiyon piyasası</i>	<i>100.792</i>	<i>89.349</i>
<i>Kıymetli madenler ve kıymetli taşlar piyasası</i>	<i>33.512</i>	<i>12.339</i>
<i>Takasbank para piyasası</i>	<i>32.759</i>	<i>50.555</i>
<i>Takasbank ödünç pay piyasası</i>	<i>2.281</i>	<i>1.454</i>
<i>Türkiye elektronik fon alım satım platformu</i>	<i>2.056</i>	<i>1.374</i>
Saklama gelirleri	290.556	222.152
Takas gelirleri	95.582	58.652
Veri yayın gelirleri	87.068	65.368
Menkul kıymet kotasyon ücretleri	80.918	71.614
Menkul kıymet tescil ücretleri	25.030	23.188
Kolokasyon gelirleri	23.588	16.113
Üyeler ilave terminal kullanım ücreti	18.161	16.031
Para transfer hizmetlerinden gelirler	13.987	9.338
Hesap yönetim gelirleri	11.744	11.347
Üye aidat gelirleri	11.052	8.198
Lisans gelirleri	8.911	6.967
Kamu aydınlatma platformu gelirleri	5.716	5.096
Diğer hizmet gelirleri	12.114	13.032
Toplam	1.930.577	1.539.679

BORSA İSTANBUL A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 24- HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETLERİ (Devamı)***Hizmetlerin maliyeti***

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait hizmetlerin maliyeti hesabının detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak – 31 Aralık 2019	1 Ocak – 31 Aralık 2018
Takasbank faiz giderleri	184.720	152.164
Ödenecek ücret ve komisyonlar	11.937	9.683
Toplam	196.657	161.847

NOT 25 - GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait genel yönetim giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak – 31 Aralık 2019	1 Ocak – 31 Aralık 2018
Personel ücret ve giderleri	347.171	259.434
Amortisman ve tükenme payları	66.035	56.512
Vergi, resim ve harç giderleri	26.320	34.129
Bakım ve onarım giderleri	21.470	16.828
Dışardan sağlanan fayda ve hizmetler	13.851	8.323
Reklam ve ilan giderleri	9.129	9.834
Elektrik, su ve gaz giderleri	8.467	5.156
Haberleşme giderleri	8.112	8.040
Taşeron giderleri	5.759	4.723
Danışmanlık hizmetleri	4.795	5.060
Sosyal giderler	4.462	4.175
Sigorta giderleri	4.237	3.149
Seyahat giderleri	3.017	3.572
Kira giderleri	1.613	3.429
Diğer çeşitli giderler	9.961	7.385
Toplam	534.399	429.749

BORSA İSTANBUL A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 25 - GENEL YÖNETİM GİDERLERİ (Devamı)***Personel giderleri***

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait personel giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak – 31 Aralık 2019	1 Ocak – 31 Aralık 2018
Brüt ücretler	194.153	144.073
İkramiye gideri	47.062	41.077
Sosyal yardımlar	37.845	27.983
SGK işveren payı	33.171	22.187
Sağlık giderleri	15.243	11.869
İkale ödemeleri	3.819	2.338
Diğer ödemeler	15.878	9.907
Toplam	347.171	259.434

Niteliklerine göre giderler

	1 Ocak – 31 Aralık 2019	1 Ocak – 31 Aralık 2018
Personel ücret ve giderleri	347.171	259.434
Takasbank faiz giderleri	184.720	152.164
Amortisman ve tükenme payları	66.035	56.512
Vergi, resim ve harç giderleri	26.320	34.129
Bakım ve onarım giderleri	21.470	16.828
Dışardan sağlanan fayda ve hizmetler	13.851	8.323
Ödenecek ücret ve komisyonlar	11.937	9.683
Reklam ve ilan giderleri	9.129	9.834
Elektrik, su ve gaz giderleri	8.467	5.156
Haberleşme giderleri	8.112	8.040
Taşeron giderleri	5.759	4.723
Danışmanlık hizmetleri	4.795	5.060
Sosyal giderler	4.462	4.175
Sigorta giderleri	4.237	3.149
Seyahat giderleri	3.017	3.572
Kira giderleri	1.613	3.429
Diğer çeşitli giderler	9.961	7.385
Toplam	731.056	591.596

BORSA İSTANBUL A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 26 - ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER/GİDERLER***Esas faaliyetlerden diğer giderler***

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait esas faaliyetlerden diğer giderler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak – 31 Aralık 2019	1 Ocak – 31 Aralık 2018
SPK kurul payı karşılık gideri	87.544	79.876
Karşılık giderleri	13.212	20.261
Diğer	454	895
Toplam	101.210	101.032

Esas faaliyetlerden diğer gelirler

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait esas faaliyetlerden diğer gelirler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak – 31 Aralık 2019	1 Ocak – 31 Aralık 2018
Kambiyo karları	36.648	19.205
Konusu kalmayan karşılıklar	23.630	44.891
Gayrimenkul kira geliri	1.190	1.201
İş göremezlik ödemeleri	677	475
Menkul kıymet satış karları (*)	-	265.253
Diğer olağan gelir ve karlar	7.717	7.087
Toplam	69.862	338.112

(*) Borsa İstanbul A.Ş. Esas Sözleşmesi 3. maddesine göre borsacılık faaliyetleri ile ilgili olarak her türlü ortaklığa, işbirliğine ve anlaşmaya girmek, gerektiğinde stratejik ortaklıklar yapmak faaliyetlerinde bulunabilir. Bu kapsamda 2015 yılında LCH. Clearnet Group Limited’e ortak olunmuş olup 2018 yılında yapılan müzakereler sonucunda mevcutta bulunan paylar elden çıkarılmıştır ve bu işlem sonucunda oluşan tutar menkul kıymet satış karı olarak kayıtlara alınmıştır.

NOT 27 - YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER/GİDERLER

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait yatırım faaliyetlerinden gelirler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak – 31 Aralık 2019	1 Ocak – 31 Aralık 2018
Temettü geliri	276	14.533
Yatırım amaçlı gayrimenkul değer artışı	325	2.450
Toplam	601	16.983

BORSA İSTANBUL A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 27 - YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER/GİDERLER (Devamı)

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait yatırım faaliyetlerinden giderler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak – 31 Aralık 2019	1 Ocak – 31 Aralık 2018
Yatırım amaçlı gayrimenkul değer azalışı	4.355	-
Toplam	4.355	-

NOT 28 - FİNANSAL GELİRLER/GİDERLER

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait finansal gelirler aşağıdaki gibidir:

Finansal gelirler

	1 Ocak – 31 Aralık 2019	1 Ocak – 31 Aralık 2018
Faiz gelirleri	95.859	117.327
Türev işlemler karı	33.915	-
Reeskont faiz geliri	-	20.016
Toplam	129.774	137.343

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait finansal giderler aşağıdaki gibidir:

Finansal giderler

	1 Ocak – 31 Aralık 2019	1 Ocak – 31 Aralık 2018
Reeskont giderleri	8.959	-
Diğer	228	-
Toplam	9.187	-

NOT 29 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Türkiye’deki bir işyeri ya da daimi temsilcisi aracılığı ile gelir elde eden dar mükellef kurumlar ile Türkiye’de yerleşik kurumlara ödenen kar paylarından (temettü) stopaj yapılmaz. Bunların dışında kalan kişi ve kurumlara yapılan temettü ödemeleri %15 oranında stopaja tabidir. Karın sermayeye ilavesi, kar dağıtımı sayılmaz.

5 Aralık 2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7061 sayılı “Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”un 91’inci maddesi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’na eklenen geçici 10’uncu madde uyarınca kurumların 2018, 2019 ve 2020 vergilendirme dönemlerine ait kazançları üzerinden ödenmesi gereken kurumlar vergisinin %22 oranıyla hesaplanması ve sonrasında tekrardan %20 oranı ile vergilendirilmeye devam edilmesi öngörülmektedir. Bu süre zarfında Bakanlar Kurulu’na %22 oranını %20 oranına kadar indirme yetkisi verilmiştir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 29 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

Şirketler üçer aylık mali karları üzerinden %22 oranında geçici vergi hesaplar ve o dönemi izleyen ikinci ayın 14’üncü gününe kadar beyan edip 17’nci günü akşamına kadar öderler. Yıl içinde ödenen geçici vergi o yıla ait olup izleyen yıl verilecek kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilir. Mahsuba rağmen ödenmiş geçici vergi tutarı kalmış ise bu tutar nakden iade alınabileceği gibi devlete karşı olan herhangi bir başka mali borca da mahsup edilebilir.

Türkiye’de ödenecek vergiler konusunda vergi otoritesi ile mutabakat sağlamak gibi bir uygulama bulunmamaktadır. Kurumlar vergisi beyannameleri hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dördüncü ayın 25’inci günü akşamına kadar bağlı bulunulan vergi dairesine verilir.

Vergi incelemesine yetkili makamlar, beş yıl zarfında muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve hatalı işlem tespit edilirse yapılacak vergi tarhiyatı nedeniyle vergi miktarları değişebilir.

Türk vergi sistemine göre oluşmuş zararlar, ileriki senelerde oluşabilecek vergiye tabi karları netleştirmek amacı ile yalnızca 5 yıl ileriye taşınabilirler. Zararlar, geçmiş dönem karlarını netleştirmek amacı ile geriye taşınmazlar.

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, dönem karı vergi varlığı ve yükümlülüğü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kurumlar vergisi karşılığı	268.014	252.230
Peşin ödenen geçici vergi	(196.608)	(131.398)
Dönem karı vergi yükümlülüğü	71.406	120.832

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait gelir tablosundaki vergi giderinin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak – 31 Aralık 2019	1 Ocak – 31 Aralık 2018
Dönem vergi gideri	268.014	252.230
Ertelenmiş vergi gideri/(geliri)	16.351	(66.976)
Toplam vergi gideri	284.365	185.254

Aşağıda dökümü verilen mutabakat, 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait toplam vergi karşılığı ile yasal vergi oranının vergi öncesi kar rakamına uygulanmasıyla hesaplanan miktar arasındaki farkları göstermektedir:

	1 Ocak – 31 Aralık 2019	1 Ocak – 31 Aralık 2018
Vergi öncesi kar	1.293.803	1.358.797
Yasal oran kullanılarak hesaplanan vergi	284.637	298.935
Kalıcı farklar	11.134	(26.247)
Vergiden istisna gelirler	(34.328)	(72.141)
Ertelenmiş vergiye konu olan geçici farklar	7.674	(26.262)
Kanunen kabul edilmeyen giderler	15.248	10.969
Vergi gideri	284.365	185.254

Grup’un 31 Aralık 2019 tarihinde sona eren hesap döneminde efektif vergi oranı %22 olarak gerçekleşmiştir (31 Aralık 2018: %14).

BORSA İSTANBUL A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 29 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)**Ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülükleri**

Grup ve bağlı ortaklıkları, ertelenen vergi varlık ve yükümlülüklerini bilanço kalemlerinin TFRS ve vergi mali tabloları arasındaki farklı değerlendirmelerin sonucunda oluşan geçici farkların etkilerini dikkate alarak hesaplamaktadırlar. 7061 sayılı “Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile yüzde 22’lik Kurumlar Vergisi oranı yürürlüğe girdiği için ertelenmiş vergi hesaplamalarında 31 Aralık 2019 finansal tabloları hazırlanırken 2020 yılında geri kazanılacağı muhtemel olan geçici farklar için % 22 oranı, 2020 sonrası geri kazanılacağı muhtemel olan geçici farklar için ise % 20 oranı kullanılmıştır (31 Aralık 2018: % 22, 2020 sonrası %20).

Ertelenen vergi yükümlülüğü vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenen vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır.

Hesaplanan ertelenmiş vergi alacakları ile ertelenmiş vergi yükümlülükleri, konsolidasyona tabi farklı şirketlerin finansal tablolarında netleştirilerek gösterilmektedir. Ancak, konsolide finansal tablolarda konsolidasyona tabi farklı şirketlerden kaynaklanan net ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri konsolide finansal tablolarda netleştirilmeden varlıklar ve yükümlülüklerde ayrı ayrı gösterilmektedir.

	31 Aralık 2019		31 Aralık 2018	
	Geçici farklar	Ertelenmiş vergi	Geçici farklar	Ertelenmiş vergi
Sermaye Piyasası Kurul payı gider tahakkuku	87.544	19.260	79.876	17.573
Yatırım amaçlı gayrimenkul, maddi ve maddi olmayan duran varlıkların vergi matrah farkı	52.440	10.488	95.215	19.043
TFRS 9 karşılığı	37.918	8.342	53.247	11.714
Kıdem tazminatı karşılığı	33.371	6.674	26.506	5.301
Kullanılmamış izin ücreti karşılığı	23.727	5.220	19.194	4.223
Dava karşılıkları	20.360	4.381	16.100	3.444
Prim karşılığı	16.859	3.709	8.715	1.917
Hizmet ikramiyesi karşılığı	1.227	245	3.738	748
Finansal araçlar değer farkı	(40.015)	(8.803)	-	-
Diğer	8.209	1.806	12.351	2.717
Ertelenmiş vergi (yükümlülüğü) / varlığı, net		51.322		66.680

Grup’un 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla 56.904 TL tutarında ertelenmiş vergi varlığı (31 Aralık 2018: 72.175 TL) ve 5.582 TL tutarında ertelenmiş vergi yükümlülüğü olarak Grup’un finansal tablolarına yansıtılmıştır (31 Aralık 2018: 5.495 TL).

BORSA İSTANBUL A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 29 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)**Ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülükleri (Devamı)**

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait ertelenmiş net vergi (yükümlülüklerinin) / varlıkları hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak – 31 Aralık 2019	1 Ocak – 31 Aralık 2018
Dönem başı - 1 Ocak	66.680	(209)
TFRS 9 açılış düzeltmesi	-	(129)
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	(16.351)	66.976
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler	993	42
- <i>Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)</i>	993	42
Dönem sonu – 31 Aralık	51.322	66.680

NOT 30 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, ilişkili taraflara diğer borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Sermaye Piyasası Kurul Payı gider tahakkuku ^(*)	87.544	79.876
Diğer borçlar	171	416
Toplam	87.715	80.292

^(*) 25 Şubat 2011 tarih ve 27857 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 6111 sayılı yasa ile Sermaye Piyasası Kanunu’nun 28’inci maddesinin (b) bendine eklenen hükme göre borsaların faaliyetlerinden elde ettikleri faiz gelirleri hariç tüm gelirlerinin azami %10’u SPK bütçesine gelir kaydedilebilmektedir. Grup bu nedenle ilgili yılların gelirlerinden ödemesi gereken SPK Kurul payı için gider tahakkuk etmektedir. 7 Nisan 2015 tarihli ve 29319 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan, 6362 sayılı Kanunu’nun 130’uncu maddesinin dördüncü fıkrasında yapılan değişiklik ile birlikte 2015 yılı gelirlerinden başlamak üzere; 2014 yılı sonu itibarıyla SPK bütçesine gelir kaydedilen tutar her yıl Türkiye İstatistik Kurumu tarafından Türkiye geneli için hesaplanan Tüketici Fiyat Endeksi ve Yurtiçi Üretici Fiyat Endeksi’nin, Aralık ayından bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranlarının aritmetik ortalaması oranında artırılması suretiyle bulunacak tutar, SPK Kurul payı gider tahakkuku olarak ayrılacaktır.

BORSA İSTANBUL A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 30 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)***İlişkili taraflara giderler***

	1 Ocak – 31 Aralık 2019	1 Ocak – 31 Aralık 2018
Sermaye Piyasası Kurulu	87.544	79.876
Toplam	87.544	79.876

İlişkili taraflardan gelirler

	1 Ocak – 31 Aralık 2019	1 Ocak – 31 Aralık 2018
<i>Kira geliri</i>		
Türkiye Varlık Fonu Yönetimi A.Ş.	600	600
Toplam	600	600

Üst yönetim kadrosuna yapılan ödemeler

31 Aralık 2019 tarihinde sona eren hesap dönemine ait üst yönetim kadrosuna yapılan ücret ve benzeri menfaat ödemeleri toplamı 10.649 TL'dir (31 Aralık 2018: 8.184 TL).

NOT 31 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

Bu not, aşağıda belirtilen her bir risk için Grup'un maruz kaldığı riskler, Grup'un bu risklerini yönetmek ve ölçmek için belirlediği politikaları hakkında bilgi vermektedir. Grup, finansal araçların kullanımından kaynaklanan aşağıdaki risklere maruz kalmaktadır:

- kredi riski
- likidite riski
- piyasa riski

Kredi riski

Grup'un tahsilat riski, esas olarak ticari alacaklarından doğabilmektedir. Ticari alacaklar, Grup yönetimince geçmiş tecrübeler ve cari ekonomik durum göz önüne alınarak değerlendirilmekte ve uygun oranda şüpheli alacak karşılığı ayrıldıktan sonra finansal durum tablosunda net olarak sunulmaktadır.

Piyasa riski

Piyasa riski, yabancı para birimlerinin TL karşısındaki değerlerinin değişimlerine bağlı olarak kur dalgalanmaları, faiz oranlarında veya menkul kıymetlerin ve diğer finansal sözleşmelerin değerinde meydana gelen ve Grup'u etkileyebilecek değişimleri içermektedir.

Likidite riski

Likidite riski, nakde ihtiyaç duyulduğu zaman varlıkların satılamaması ve paraya çevrilememesinden kaynaklanmaktadır. Grup genellikle kısa vadeli finansal araçlarını nakde çevirerek; örneğin alacaklarını tahsil ederek, kendisine fon yaratmaktadır. Grup likidite riskinden korunmak amacıyla kısa vadeli fonlamayı tercih etmekte olup, bankalar mevduatı, yatırım fonları ve devlet tahvili yatırımlarıyla varlık ve yükümlülükler arasındaki vade uyumunun sağlanmasını gözetmektedir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 31 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)**31.1 Kredi riski açıklamaları**

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, Grup’un kredi riskine maruz kredi ve diğer alacaklar niteliğindeki finansal varlıkları aşağıdaki tablodaki gibidir:

	Alacaklar				Nakit ve nakit benzerleri		
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar		Bankalardaki mevduat	Ters repo alacakları	Finansal yatırımlar(*)
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf			
31 Aralık 2019							
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E+F)	-	276.364	-	373	16.162.325	29.338	997.119
- Azami riskin teminat vs ile güvence altına alınmış kısım	-	-	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net değeri	-	276.770	-	373	16.185.067	29.338	997.119
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	677	-	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerler	-	(677)	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
D. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-
E. Ömür boyu beklenen kredi zararları	-	(406)	-	-	-	-	-
F. 12 aylık beklenen kredi zararları	-	-	-	-	(22.742)	-	-

(*) 40.049 TL tutarındaki 3 aydan uzun vadeli mevduat bakiyesi finansal yatırımlar altında gösterilmiştir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 31 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)**31.1 Kredi riski açıklamalar (Devamı)**

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, Grup’un kredi riskine maruz kredi ve diğer alacaklar niteliğindeki finansal varlıkları aşağıdaki tablodaki gibidir:

	Alacaklar				Nakit ve nakit benzerleri		
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar		Bankalardaki mevduat	Ters repo alacakları	Finansal yatırımlar ^(*)
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf			
31 Aralık 2018							
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E+F)	-	76.315	-	807	11.559.243	19.554	109.734
- Azami riskin teminat vs ile güvence altına alınmış kısım	-	-	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net değeri	-	76.394	-	807	11.575.850	19.554	109.734
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	-	-	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerler	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	580	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(580)	-	-	-	-	-
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
D. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-
E. Ömür boyu beklenen kredi zararları	-	(79)	-	-	-	-	-
F. 12 aylık beklenen kredi zararları	-	-	-	-	(16.607)	-	-

^(*) 32.013 TL tutarındaki 3 aydan uzun vadeli mevduat bakiyesi finansal yatırımlar altında gösterilmiştir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 31 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31.2 Likidite riski

Likidite riski, Grup'un net fonlama yükümlülüklerini yerine getirmeme ihtimalidir. Piyasalarda meydana gelen bozulmalar veya kredi puanının düşürülmesi gibi fon kaynaklarının azalması sonucunu doğuran olayların meydana gelmesi, likidite riskinin oluşmasına sebebiyet vermektedir. Grup yönetimi, fon kaynaklarını dağıtarak mevcut ve muhtemel yükümlülüklerini yerine getirmek için yeterli tutarda nakit ve benzeri kaynağı bulundurmak suretiyle likidite riskini yönetmektedir. 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla Grup'un finansal yükümlülüklerine ait iskonto edilmeksizin nakit çıkışlarının tutarı kalan vadelerine göre aşağıdaki tablodaki gibidir:

31 Aralık 2019	Kayıt değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar	3 aydan kısa	3-12 ay	1-5 yıl
Türev olmayan finansal yükümlülükler					
Kısa vadeli yükümlülükler					
Kısa vadeli borçlanmalar	4.105.860	4.105.860	4.105.860	-	-
Kiralama yükümlülükleri	1.519	1.800	529	1.271	-
Ticari ve diğer borçlar	948.226	948.226	948.226	-	-
İlişkili taraflara borçlar	87.715	87.715	87.715	-	-
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	9.393.049	9.393.049	9.393.049	-	-
Uzun vadeli yükümlülükler					
Kiralama yükümlülükleri	4.601	5.930	-	-	5.930
Ticari borçlar	166.840	175.799	-	-	175.799
Diğer uzun vadeli yükümlülükler	8.870	8.870	-	-	8.870
Toplam türev olmayan finansal yükümlülükler	14.716.680	14.727.249	14.535.379	1.271	190.599
Türev finansal yükümlülükler					
Kısa vadeli yükümlülükler					
Türev nakit çıkışları	-	372.000	372.000	-	-
Türev nakit girişleri	(40.015)	(449.400)	(449.400)	-	-
Toplam türev finansal yükümlülükler	(40.015)	(77.400)	(77.400)	-	-
Yükümlülükler toplamı	14.676.665	14.649.849	14.457.979	1.271	190.599
31 Aralık 2018					
Türev olmayan finansal yükümlülükler					
Kısa vadeli yükümlülükler					
Kısa vadeli borçlanmalar	3.425.413	3.425.413	3.425.413	-	-
Ticari ve diğer borçlar	449.105	451.055	451.055	-	-
İlişkili taraflara borçlar	80.292	80.292	80.292	-	-
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	6.209.252	6.209.252	6.209.252	-	-
Uzun vadeli yükümlülükler					
Ticari borçlar	218.674	236.741	-	78.915	157.826
Diğer uzun vadeli yükümlülükler	8.631	8.631	-	-	8.631
Yükümlülükler toplamı	10.391.367	10.411.384	10.166.012	78.915	166.457

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 31 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31.3 Piyasa riski

Piyasa riski, faiz oranı, hisse senedi fiyatları, döviz kurları ve kredi genişlikleri gibi piyasa fiyatlarında olabilecek değişikliklerin Grup'un gelirini veya elinde bulundurduğu finansal araçların değerini etkileme riskidir. Grup bu riski, faiz oranına duyarlı olan varlık ve yükümlülüklerini dengelemek suretiyle yönetmektedir.

Döviz kuru riski

Yabancı para cinsinden varlıklar, yükümlülükler ve finansal durum tablosu dışı kalemlere sahip olma durumunda ortaya çıkan kur hareketlerinden kaynaklanacak etkiler kur riskini oluşturmaktadır.

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla yabancı para cinsinden yapılan işlemlerini TL'ye çevirirken kullandığı başlıca döviz kurları TL olarak aşağıdaki tabloda verilmiştir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
ABD Doları	5,9402	5,2609
Avro	6,6506	6,0280

Aşağıdaki tablolarda 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, Grup tarafından tutulan yabancı para varlıkların ve yükümlülüklerin kayıtlı tutarlarını TL cinsinden gösterecek şekilde yabancı para pozisyonu riskini özetlemektedir.

	31 Aralık 2019			31 Aralık 2018		
	TL karşılığı	ABD doları	Avro	TL karşılığı	ABD doları	Avro
Nakit ve nakit benzerleri	7.361.980	606.064	565.639	4.892.062	588.471	297.972
Finansal yatırımlar	525.535	21.132	60.146	880	-	146
Diğer dönen varlıklar	324	50	4	1.503	264	19
Toplam varlıklar	7.887.839	627.246	625.789	4.894.445	588.735	298.137
Kısa vadeli borçlanmalar	4.105.861	334.833	318.300	2.772.454	316.163	184.000
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	3.067.015	241.246	245.687	1.764.818	214.080	105.933
Ticari borçlar	253.736	42.715	-	295.636	56.195	-
Toplam yükümlülükler	7.426.612	618.794	563.987	4.832.908	586.438	289.933
Net yabancı para varlıklar / (yükümlülükler)	461.227	8.452	61.802	61.537	2.297	8.204
Türev araçlar	399.036	-	60.000	-	-	-
Net yabancı para bilanço dışı	399.036	-	60.000	-	-	-
Net pozisyon	62.191	8.452	1.802	61.537	2.297	8.204

BORSA İSTANBUL A.Ş.**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

**NOT 31 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ
(Devamı)***Maruz kalınan kur riski*

TL'nin aşağıdaki para birimlerine karşılık yüzde 10 değer kazanmasının/(kaybının) 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait kar/zararda veya özkaynaklarda (vergi etkisi hariç) oluşturacağı etki aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Döviz kuru duyarlılık analizi tablosu

	Kar/(Zarar)		Özkaynak	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
31 Aralık 2019				
ABD Doları kurunun %10 değişmesi halinde				
1-ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	5.021	(5.021)	5.021	(5.021)
2-ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3-ABD Doları net etkisi (1+2)	5.021	(5.021)	5.021	(5.021)
Avro kurunun %10 değişmesi halinde				
4-Avro net varlık/yükümlülüğü	1.198	(1.198)	1.198	(1.198)
5-Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
6-Avro net etkisi (4+5)	1.198	(1.198)	1.198	(1.198)
TOPLAM (3+6)	6.219	(6.219)	6.219	(6.219)

	Kar/(Zarar)		Özkaynak	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
31 Aralık 2018				
ABD Doları kurunun %10 değişmesi halinde				
1-ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	1.208	(1.208)	1.208	(1.208)
2-ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3-ABD Doları net etkisi (1+2)	1.208	(1.208)	1.208	(1.208)
Avro kurunun %10 değişmesi halinde				
4-Avro net varlık/yükümlülüğü	4.945	(4.945)	4.945	(4.945)
5-Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
6-Avro net etkisi (4+5)	4.945	(4.945)	4.945	(4.945)
TOPLAM (3+6)	6.153	(6.153)	6.153	(6.153)

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 31 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

Faiz oranı riski

Grup, faiz oranlarındaki değişikliklerin faize duyarlı varlık ve yükümlülüklerine olan etkisinden dolayı faiz oranı riskine maruz kalmaktadır.

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, Grup'un sabit faiz bileşenine sahip finansal araçları aşağıda gösterilmiştir:

Sabit faizli finansal araçlar	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Finansal varlıklar		
Banka mevduatları ^(*)	15.683.274	11.494.616
Ters repo alacakları	29.338	19.554
Para piyasalarından alacaklar	-	623.670
İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar	923.782	77.721
Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar	33.288	-
Finansal yükümlülükler		
Kısa vadeli borçlanmalar	4.105.860	3.425.413

(*) 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla finansal yatırımlar altında sınıflanan 40.049 TL tutarındaki 3 aydan uzun vadeli mevduat bakiyesi banka mevduatları içerisinde gösterilmiştir (31 Aralık 2018: 32.013 TL).

Sabit faizli araçlar için gerçeğe uygun değer duyarlılık analizi

Grup, sabit faizli gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlık ve yükümlülük ve gerçeğe uygun değer riskinden korunma amaçlı muhasebeleştirme modeli altında kaydedilen riskten korunma amaçlı muhasebeleştirme modeli altında kaydedilen riskten korunma amaçlı türev enstrümanları bulundurmamaktadır. Bu nedenle, raporlama dönemi sonunda faiz oranlarındaki bir değişiklik kar veya zarara yansımamaktadır.

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLAR

Finansal araçların gerçeğe uygun değeri

Gerçeğe uygun değer, bir varlığın cari bir işlemde istekli taraflar arasında alım satımına konu olan fiyatını ifade eder.

Grup'un finansal varlık ve yükümlülüklerinin gerçeğe uygun değerlerinin belirlenmesi hem muhasebe politikası hem de dipnot sunumları açısından gereklidir.

Aşağıdaki yöntemler ve varsayımlar, gerçeğe uygun değeri belirlemenin mümkün olduğu durumlarda her bir finansal aracın gerçeğe uygun değerini tahmin etmekte kullanılmıştır.

Finansal varlıklar

Kısa vadeli olmaları nedeniyle nakit ve nakit benzerleri ile ticari alacakların kayıtlı değerlerinin gerçeğe uygun değerine yakın olduğu varsayılmaktadır.

Konsolide finansal durum tablosunda gerçeğe uygun değeri ile gösterilen menkul kıymetlerin gerçeğe uygun değerlerinin belirlenmesinde raporlama tarihinde geçerli olan piyasa fiyatları esas alınmaktadır. Türev işlemler kayda alınmalarını izleyen dönemlerde gerçeğe uygun değerleri ile değerlendirilmektedir.

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLAR (Devamı)

Finansal yükümlülükler

Ticari borçların, finansal borçların kısa vadeli olmaları nedeniyle kayıtlı değerlerinin gerçeğe uygun değerine yakın olduğu varsayılmaktadır.

31 Aralık 2019	Kayıtlı değeri	Gerçeğe uygun değeri	Not
Finansal varlıklar			
Nakit ve nakit benzerleri	16.194.350	16.194.350	4
Ticari ve diğer alacaklar	276.737	276.737	7
Türev araçlar	40.015	40.015	16
Finansal yatırımlar (İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar)	923.782	928.987	6
Finansal yatırımlar (Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar)	33.288	33.288	6
Finansal yükümlülükler			
Borçlanmalar	4.105.860	4.105.860	18
Kiralama yükümlülükleri	6.120	6.120	19
Ticari ve diğer borçlar	1.202.781	1.202.781	15
31 Aralık 2018			
Finansal varlıklar			
Nakit ve nakit benzerleri	12.207.937	12.207.937	4
Ticari ve diğer alacaklar	77.122	77.122	7
Finansal yatırımlar (İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar)	77.721	77.201	6
Finansal yükümlülükler			
Borçlanmalar	3.425.413	3.425.413	18
Ticari ve diğer borçlar	748.071	748.071	15

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, açıklama amaçlı sunulan itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklarının gerçeğe uygun değer sınıflaması 2. Seviyedir.

Gerçeğe uygun değer ile ölçüme ilişkin sınıflandırma

Aşağıdaki tabloda gerçeğe uygun değer ile değerlendirilen varlık ve yükümlülüklerin, değerlendirme yöntemleri verilmiştir. Seviyelere göre değerlendirme yöntemleri şu şekilde tanımlanmıştır:

Seviye 1: Özdeş varlıklar veya borçlar için aktif piyasalardaki kayıtlı (düzeltilmemiş) fiyatlar;

Seviye 2: Seviye 1'de yer alan kayıtlı fiyatlar dışında kalan ve varlıklar veya borçlar açısından doğrudan (fiyatlar aracılığıyla) veya dolaylı olarak (fiyatlardan türetilmek suretiyle) gözlemlenebilir nitelikteki veriler;

Seviye 3: Varlık veya borçlara ilişkin olarak gözlemlenebilir piyasa verilerine dayanmayan veriler (gözlemlenebilir nitelikte olmayan veriler).

BORSA İSTANBUL A.Ş.

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLAR (Devamı)

Gerçeğe uygun değer ile ölçüme ilişkin sınıflandırma (Devamı)

Bu çerçevede gerçeğe uygun değerleri üzerinden ölçülen finansal varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değer sınıflandırması aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2019	1. Seviye	2. Seviye	3. Seviye	Toplam
Finansal varlıklar				
Yatırım fonları (Nakit ve nakit benzerleri)	2.651	-	-	2.651
Türev araçlar	-	40.015	-	40.015
Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar	7.736	25.552	-	-
Toplam	10.387	65.567	-	42.666

31 Aralık 2018	1. Seviye	2. Seviye	3. Seviye	Toplam
Finansal varlıklar				
Yatırım fonları (Nakit ve nakit benzerleri)	5.410	-	-	5.410
Toplam	5.410	-	-	5.410

Grup, sermayede payı temsil eden gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıkların maliyetlerinin, ilgili varlıkların gerçeğe uygun değerlerini en iyi şekilde yansıttığını değerlendirmiştir. İlgili varlıkların, gerçeğe uygun değer seviyesi Seviye 3 olarak belirlenmiştir.

Finansal olmayan varlık ve borçların gerçeğe uygun değeri ile gösterilmesine ilişkin açıklamalar

Grup, 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, bilançosunda yatırım amaçlı gayrimenkuller içerisinde sınıflandırılan gayrimenkulleri gerçeğe uygun değeri ile taşımaktadır. Söz konusu gerçeğe uygun değer belirlenmesinde seviye 2 girdileri kullanılmaktadır. Gerçeğe uygun değer tespitinde emsal karşılaştırma yöntemine göre değerlendirilmiştir ve ekspertiz raporlarında söz konusu gayrimenkullerin gerçeğe uygun değeri 57.775 TL (31 Aralık 2018: 61.805 TL) olarak belirtilmiştir. İlgili değerlendirme esasları muhasebe politikaları Not 2.10'da açıklanmıştır.

NOT 33 - RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Bulunmamaktadır.